

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

Vakgroep Strafrecht en criminologie

De politie en de BIN, samen succesvol streven naar meer veiligheid?

Bachelorproef neergelegd tot het behalen van de graad van Bachelor in de
Criminologische Wetenschappen
door (01008218) Van Vaerenbergh Joachim

Academiejaar 2013- 2014

Naam en voornaam promotor: Dr. De Bondt Wendy

Naam en voornaam tweede lezer: Dr. Verhage Antoinette

Aantal woorden (excl. bijlagen): 11713

Trefwoorden (3): Buurtinformatienetwerken, woninginbraken en preventie

STAGEPLAATS: Lokale Politie Denderleeuw/Haaltert

Trefwoorden

Buurtinformatienetwerk

Lokale politie Denderleeuw/Haaltert

Inbraakpreventie

Woninginbraken

Neighbourhood Watch

1 Inhoud

De politie en de BIN, samen succesvol streven naar meer veiligheid?.....	1
Trefwoorden.....	3
Lijst van gebruikte afkortingen.....	6
Inleiding.....	7
Context en doelstelling.....	7
Onderzoeksvragen.....	8
Methodologie.....	9
DEEL I: Algemeen kader van de buurtinformatienetwerken.....	11
Inleiding.....	11
Hoofdstuk 1: Algemeen kader buurtinformatienetwerken.....	12
1.1 Ontstaanscontext van de buurtinformatienetwerken.....	12
1.2 Wettelijk kader.....	14
1.3 Definitie en doelstelling.....	15
1.4 Werking en communicatie.....	16
1.5 Partners binnen een buurtinformatienetwerk.....	17
Bevolking.....	17
Lokale politie.....	17
De overheid.....	18
1.6 Organisatie.....	18
Vorbereiding.....	18
Lokaal charter.....	18
Hoofdstuk 2: De Neighbourhood Watch.....	19
De neighbourhood watch.....	19
Gelijkenissen en verschilpunten met de BIN.....	19
Deel II: Preventie.....	21
Inleiding.....	21
Hoofdstuk 1: omgevings- en buurtbeheer.....	21
Hoofdstuk 2: Technopreventief advies.....	23
A. Organisatorische maatregelen.....	24
B. Fysische of bouwkundige maatregelen.....	24
C. Elektronische maatregelen.....	24
D. Melding.....	25
DEEL III: de buurtinformatienetwerken binnen de politiezone Denderleeuw-Haaltert.....	26

Inleiding	26
Hoofdstuk 1: De politiezone Denderleeuw-Haaltert.....	27
Algemeen	27
Geregistreerde criminaliteit.....	28
Inbraak in woningen in verhouding met de BIN's.	29
Onveiligheidsgevoelens	29
Community policing.....	30
Hoofdstuk 2: Onderzoek; Evaluatie van de buurtinformatienetwerken (werking, onveiligheidsgevoelens, preventie en samenwerking met de politie).....	32
Methodologie.....	32
Beperkingen van het onderzoek	33
Resultaten	33
Algemene informatie.....	33
Slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens.....	36
Werking en evaluatie BIN.....	38
Samenwerking van de politie met de lokale bevolking, preventie en feedback.....	43
Conclusie.....	49
Deel IV: Algemeen besluit	51
Aanbevelingen.....	52
Bibliografie	54
Bijlagen.....	57
Aantal woninginbraken in verhouding tot de BIN (2010 – 2014).....	57

Lijst van gebruikte afkortingen

BIN = Buurtinformatienetwerk

BOA= Buurt Observatie Actie

COP= Community Oriented Policing

NW= Neighbourhood Watch

PZ= Politiezone

RIQ= Réseau d'Information du Quartier

WIN= Winkelinformatienetwerk

Inleiding

Context en doelstelling

Deze bachelorproef heeft tot doel een beeld te schetsen van de werking en evaluatie van de buurtinformatienetwerken en op welke manier deze op hun beurt kunnen zorgen voor meer veiligheid. Het centrale thema binnen deze bachelorproef zijn de BIN's.

Veiligheid is een zaak van iedereen, zowel van de burger als van de politie.

Er werd onderzocht op welke manier burger en politie kunnen samenwerken in de strijd tegen woninginbraken met als doel zowel een daling van het aantal woninginbraken als het (subjectief) onveiligheidsgevoel gunstig te beïnvloeden. De buurtinformatienetwerken zijn daarvoor een geschikt middel.

De buurtinformatienetwerken als preventiemiddel en/ of als reactie tegen woninginbraken bestaan in ons land al een 20 – tal jaren. De werking van de buurtinformatienetwerken heeft een groot succes en er is een groei van het aantal buurtinformatienetwerken te bemerken¹. De burger en de politie zijn zeer tevreden over dit initiatief. De burger heeft dankzij dit samenwerkingsverband het gevoel dat hij een rol speelt in het verhelpen van criminaliteit en in het bevorderen van een leefbare woonomgeving. De politie op zijn beurt kan dergelijke projecten kaderen in het “community oriented policing” – model.

Overeenkomstig de ministeriële omzendbrief betreffende de buurtinformatienetwerken werken de lokale politie en de burgers samen via een vooraf opgesteld communicatieplan om de doelstellingen te bereiken. Deze zijn het verhogen van het veiligheidsgevoel, het versterken van de sociale cohesie, het belang van criminaliteitspreventie verhogen en het voorkomen van criminaliteit.

Tevens wordt in deze ministeriële omzendbrief de noodzakelijkheid vermeld om de werking van de buurtinformatienetwerken minstens éénmaal per jaar te evalueren. Er moet nagegaan worden of de beoogde doelen gerealiseerd worden en het louter oprichten van een buurtinformatienetwerk is daarbij niet voldoende. Er wordt te weinig geëvalueerd op deze samenwerkingsverbanden.

Tevens zijn de buurtinformatienetwerken alsook de werking niet bij iedereen even bekend.

---

¹ X., “Politie is koele minnaar van buurtinformatienetwerken”, in *Private veiligheid*, 2007, 7.

Onderzoeksvragen

Het uiteindelijke doel van deze bachelorproef is, zoals in de titel aangegeven, een antwoord te formuleren op de centrale onderzoeksvraag: In welke mate zijn de buurtinformatienetwerken succesvol in het streven naar meer veiligheid?

Hiervoor dienen echter eerst verschillende andere deelvragen te worden beantwoord.

Ik heb hiervoor mijn onderzoek opgedeeld in drie stappen.

Als eerste stap wil ik een korte schets geven van het algemeen en wettelijk kader van de buurtinformatienetwerken.

1. Wat is een buurtinformatienetwerk en hoe werkt het ?
2. Wat was de reden tot oprichting van een BIN?
3. Zijn er eventuele voorlopers ?
4. Wie zijn de partners die bijdragen in het verhogen van het veiligheidsgevoel?

Als tweede stap zal ik een algemeen beeld vormen van de betrokkenheid van de burger bij preventie. Omdat een buurtinformatienetwerk een belangrijk preventie middel is tegen woninginbraken is het belangrijk om na te gaan welke maatregelen er kunnen genomen worden om woninginbraken tegen te gaan. In dit deel wordt tevens stil gestaan bij enkele preventie theorieën.

In een volgend deel wordt verwezen in welke mate de burger deze preventie- adviezen opvolgd.

De derde stap bestaat uit twee delen.

In een eerste deel zal ik een korte beschrijving geven van de politiezone waar ik mijn stage heb doorgebracht. Via een participerende observatie ben ik via de dienst wijkwerking in contact gekomen met de BIN's. Deze zone heeft op korte tijd een groot aantal BIN's opgericht. Het initiatief dat burgers een oogje in het zeil houden en willen zorgen voor een veiligere omgeving leek me interessant. Ik bemerkte dat de bestaande BIN's aan evaluatie ontbraken en om die reden stelde ik voor om een evaluatie van de bestaande BIN's te voeren en er mijn bachelorproef rond te schrijven.

Er zal in dit deel een korte geschiedenis gegeven worden van de BIN's in deze zone. en tevens zal ik een voorstelling geven van de criminaliteitscijfers (voornamelijk woninginbraak) en de cijfers omtrent het objectief en subjectief onveiligheidsgevoel.

5. Zorgt de oprichting van een BIN voor een daling van zowel het onveiligheidsgevoel als een daling van het aantal woninginbraken?

Het tweede deel en belangrijkste deel zal handelen over mijn onderzoek over de buurtinformatienetwerken binnen deze politiezone. Er wordt een terugkoppeling gemaakt naar het preventieadvies. Een buurtinformatienetwerk is een belangrijk preventiemiddel tegen woninginbraken. Het is belangrijk na te gaan in welke mate de burger volgt in deze preventiegedachte en ingaat op preventieadvies. Tevens maak ik een evaluatie van de werking van de buurtinformatienetwerken. In dit deel zal tevens verwezen worden naar de eindresultaten van burgerparticipatie.

6. Is er een stijging te bemerken van zowel het objectief als het subjectief veiligheidsgevoel?
7. In welke mate is de burger betrokken in de preventiegedachte?
8. Wat is de reden tot succes bij de BIN's en hoe wordt dit succes behouden?

Als laatste stap zal ik tot een conclusie komen en antwoord formuleren op mijn centrale onderzoeksvraag. Tevens zal ik aanbevelingen geven ter verbetering van de werking van de buurtinformatienetwerken.

Methodologie

In mijn onderzoek werden drie verschillende methodes gecombineerd: literatuurstudie, participatieve observatie en er werden enquêtes afgenomen.

Voor het eerste deel en het tweede deel zal voornamelijk gebruik worden gemaakt van een literatuurstudie. Dit is voornamelijk een algemeen beschrijvend deel. Er werd gebruik gemaakt van internetbronnen, tijdschriftartikels, handboeken, wetgeving en eerder gevoerde onderzoeken. Anderstalige literatuur is beperkt tot Engelse bronnen om de reden dat buurtinformatienetwerken voornamelijk in Vlaanderen voorkomen en er verwezen kan worden naar het Britse- initiatief, de "Neighbourhood Watch".

Voor de beschrijving van de zone en criminaliteitscijfers berust ik vooral op informatie die ik tijdens mijn stage heb verworven. Daarbij heb ik voornamelijk gekeken naar het zonaal veiligheidsplan, criminaliteitsbarometer, draaiboek inbraken, documentatie binnen de politie, etc.

Naast relevante literatuur heb ik ook gebruik gemaakt van eigen waarneming en informatie verworven door interviews met sleutelfiguren. De werking van de buurtinformatienetwerk en vergaderingen, alsook infoavonden, heb ik van dichtbij kunnen observeren.

Voor mijn eigen onderzoek maakte ik gebruik van interviews met de BIN-leden van de politiezone en stelde ik een vragenlijst op, waarbij ik gebruik maakte van gesloten vragen met de “Liktert – schaal” als antwoordmogelijkheid. De methodologie van mijn onderzoek wordt verder in de bachelorproef
| beschreven.

DEEL I: Algemeen kader van de buurtinformatienetwerken

Inleiding

In dit eerste deel wordt dieper ingegaan op het algemeen kader van de buurtinformatienetwerken. Dit vrij recente initiatief gaat om een samenwerkingsverband tussen burger en politie dat in de jaren 90 ontstond als reactie tegen een plaag van aanhoudende ramkraken in handelszaken in Zuid – West – Vlaanderen². Als eerste reactie op deze inbraken ontstonden de burgerwachten. De burgerwachten waren eerder strijdig met de Wet op de private milities waardoor een ander initiatief de kop opstak, de buurtinformatienetwerken.³

In hoofdstuk 1 zal er allereerst dieper ingegaan worden op de ontstaansgeschiedenis van de BIN. Verder zal er aandacht besteed worden aan het wettelijk kader van dit initiatief, de definitie en de doelstellingen, de organisatie en feitelijke werking. Tot slot wordt er stilgestaan bij de concrete partners binnen dit burgerinitiatief.

In hoofdstuk 2 wordt er kort stilgestaan bij het Britse Neighbourhood Watch – initiatief. De filosofie achter dit initiatief wordt beschouwd als de inspiratiebron van de buurtinformatienetwerken in België. In dit hoofdstuk worden kort de belangrijkste gelijkenissen en verschilpunten tussen de buurtinformatienetwerken en de Neighbourhood Watch vermeld.

Dit eerste deel heeft tot doel de lezer een helder en bondig overzicht weer te geven wat dit initiatief inhoudt, hoe er te werk wordt gegaan, wat de doelstellingen zijn en wie er deel aanneemt. tevens ook de regelgeving.

---

² POUSEELE, B., “Buurtinformatienetwerken: samen zorgen voor veiligheid!”, in *Handboek Politiediensten*, Antwerpen, Kuwer, 2002, afl. 63, 1–33.

³ LEFEVERE, A. en ROSSEEL, P., “Met de deur in huis. Grensoverschrijvende criminaliteit in Zuid-West-Vlaanderen”, in *Politeia*, 1996, nr.3, p.17-18.

Hoofdstuk 1: Algemeen kader buurtinformatienetwerken

1.1 Ontstaanscontext van de buurtinformatienetwerken

In het Verenigd Koninkrijk en in de Verenigde Staten was er reeds sprake van gelijklopende initiatieven. In deze landen doen handelaars en zelfstandigen gezamenlijk aan neighbourhood watching en dit sinds de jaren '60⁴.

In ons land echter hebben de buurtinformatienetwerken eerder een korte historiek⁵.

Bij ons ontstond het idee ter oprichting van de buurtinformatienetwerken in 1994 in West-Vlaanderen meer bepaald in de regio Ieper – Kortrijk – Roeselare. Het Rijkswachtdistrict van Ieper werkte het BPK-Z project uit, waarbij BPK-Z staat voor 'basispolitiezorg en kwaliteit' en het project had als doel de burger meer te betrekken bij de aanpak van de (grens)criminaliteit. Dit project was tevens het gevolg van de onveiligheidsgevoelens die er heersten bij de bevolking.

Deze onveiligheidsgevoelens werden veroorzaakt in de periode van 1993 – 1994 door een hele reeks van aanhoudende ramkraken in winkels in de Westhoek, aan de Frans – Belgische grenszone in Zuid – West – Vlaanderen. Deze reeks van diefstallen zorgde voor zowel bij de bevolking als bij de zelfstandigen – die het hardst werden getroffen⁶ – voor een sterke toename van onveiligheidsgevoelens.

Deze ramkraken werden gepleegd door meerdere Noord – Franse dadergroeperingen. Op te merken valt dat het hierbij niet om gestructureerde bendes gaat, maar om bendes die los van elkaar stonden. Het gerecht catalogeerde deze feiten als "Kappa – Criminaliteit" of "Kappa – Delicten".

De politiediensten stonden vaak machteloos doordat de daders snel konden wegluchten en eenmaal de daders over de Franse grens waren, verloren de Belgische politiediensten hun bevoegdheid⁷. Door dit onvermogen in het vatten van de daders, zorgde dit voor een daling van het vertrouwen in politie en justitie⁸. Alsook werkte de media de onveiligheidsgevoelens in de hand⁹.

Op deze ontevredenheid in politie en justitie, alsook het tekort aan succesvolle onderzoeksresultaten, ontstonden er verschillende reacties. Handelaars en burgers wouden een meer actieve rol te spelen bij

---

⁴ LEFEVERE, A. en ROSSEEL, P., "Met de deur in huis. Grensoverschrijvende criminaliteit in Zuid-West-Vlaanderen", in *Politeia*, 1996, nr.3, p.17-18.

⁵ VAN CROMBRUGGE, V., "Buurtinformatienetwerken" in *Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit*, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004, 55.

⁶ DERYCKERE, L. en POUSEELE, B., "Buurtinformatienetwerken. De burger en politiediensten als partner bij de aanpak van de criminaliteit en het onveiligheidsgevoel", Poperinge, onuitg., 1998,

⁷ LEFEVERE, A. en ROSSEEL, P., "Met de deur in huis. Grensoverschrijvende criminaliteit in Zuid-West-Vlaanderen", *Politeia*, 1996, nr.3, p.17

⁸ DEGRAEUWE, T., "Faalt de politie? Burgermobilisatie en initiatieven inzake de veiligheid" in *Voor verder onderzoek. Essays over de politie en haar rol in onze samenleving*, DUHAUT, G., PONSAERS, P., PYL, G. en VAN DE SOMPEL, R., (eds.), Brussel, Politeia, 2002, 815.

⁹ Projectteam BPZ-K, "Handleiding voor het opstarten van een buurtinformatienetwerk.", Ieper, onuitg., 1995, 1.

het instaan voor de eigen veiligheid¹⁰.

Een eerste reactie ontstond naar aanleiding van de lage betrokkenheid van de burger bij het criminaliteitsprobleem. Er werd in Dadizele een burgerwacht (later burgermeldingwacht) opgericht. Dit waren voornamelijk ongewapende vrijwilligers die doorheen de straten “patrouilleerden” en bij verdachte gebeurtenissen de politie verwittigden. Echter waren deze burgerwachten van korte adem aangezien het zeer tijds – en arbeidsintensief was.

Een andere reden waarom deze burgerwachten van korte adem waren, was omdat zij bij de ministeriële omzendbrief van 13 oktober 1995¹¹ door de overheid na hun oprichting verboden werden. Volgens toenmalig minister van Binnenlandse Zaken was de oprichting van een burgerwacht strijdig met artikel 1 van de wet op de private milities van 29 juli 1934. Burgerwachtinitiatieven worden in de omzendbrief omschreven als: *“het gestructureerd en het georganiseerd houden van patrouilles door private personen met als doel criminaliteit te bestrijden of te voorkomen.”*

Er werd overeengekomen dat personen geen handelingen mogen stellen die deze personen normaal gezien niet verrichten zoals 's nachts rondlopen en patrouilleren. Dit behoort tot een bevoegdheid van de politie en is geen taak voor de gewone burger¹².

Een 2^e reactie als alternatief op de burgerwachten waren de buurtinformatienetwerken. Het eerste BIN werd in België opgericht begin 1995¹³ zoals hogerop vermeld, als reactie op de ramkraken waarmee deze regio werd getroffen.

Door de vele steun die aan het initiatief geboden werd, verspreidde het aantal BIN's zich razendsnel in Vlaanderen.

Ook in Wallonië kent men dergelijke initiatieven. Daar spreekt men van een Réseau d'Information de Quartier, afgekort RIQ. Deze benaming werd vervangen door de naam “partenariats locaux de prévention”.¹⁴

Ondertussen bestaan er in ons land al een ruime 611 buurtinformatienetwerken.

---

¹⁰ LEFEVERE, A. en ROSSEEL, P., “Met de deur in huis. Grensoverschrijvende criminaliteit in Zuid-West-Vlaanderen”, in *Politeia*, 1996, nr.3, p.17

¹¹ Ministeriële omzendbrief van 13 oktober 1995 betreffende de burgerwachtinitiatieven, *B.S.*, 14 november 1995.

¹² VAN CROMBRUGGE, V., “Buurtinformatienetwerken” in *Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit*, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004, 55-56.

¹³ X., “Burgers helpen politie al vijftien jaar lang”, [http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=LU2JHRMJ\[10/04/2014\]](http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=LU2JHRMJ[10/04/2014])

¹⁴ DEGRAEUWE, T., “Faalt de politie? Burgermobilisatie en initiatieven inzake de veiligheid” in *Voor verder onderzoek. Essays over de politie en haar rol in onze samenleving*, DUHAUT, G., PONSAERS, P., PYL, G. en VAN DE SOMPEL, R., (eds.), Brussel, Politeia, 2002, 816

Te bemerken valt dat het wel niet aanslaat in Brussel of Wallonië. In Brussel is er nog maar 1BIN en in Wallonië zijn er 36¹⁵.

1.2 Wettelijk kader

Een wet omtrent de buurtinformatienetwerken bestaat er niet. Er zijn wel andere wetgevende documenten omtrent de buurtinformatienetwerken.

Allereerst werd een omschrijving van het begrip buurtinformatienetwerken in het verleden voor het eerst gegeven in de ministeriële omzendbrief van 1998 betreffende georganiseerde reacties van niet-politiemensen tegen onveiligheidsgevoelens¹⁶.

In deze omzendbrief werd door toenmalig minister binnenlandse zaken richtlijnen uitgestippeld waaraan een buurtinformatienetwerk moet voldoen¹⁷.

Met deze omzendbrief ontstond de officiële erkenning van de buurtinformatienetwerken¹⁸.

Als gevolg van in deze omzendbrief vastgelegde principes ontstonden er talrijke vergelijkbare en alternatieve samenwerkingsverbanden tussen burger en politie zoals Buurt Observatie Acties (BOA), Winkel Informatie Netwerk (WIN).

Er kwam nood aan een verduidelijking van de definitie van een BIN want deze initiatieven konden niet onder de groep van buurtinformatienetwerken gevat worden.

De verduidelijking van de definitie van een BIN kwam in een 2^e omzendbrief van juli 2001 betreffende de buurtinformatienetwerken¹⁹. Deze Omzendbrief legt uit hoe een BIN kan en mag ingeschakeld worden. Tevens wordt er ook de nadruk op gelegd dat regelmatige evaluatie van het netwerk noodzakelijk is. De onderwerpen uit de omzendbrief van 1998, die niet handelen over de BIN's blijven onverkort gelden²⁰.

In 2010 was het tijd voor een nieuwe update en kwam er een nieuwe omzendbrief betreffende de buurtinformatienetwerken. Wat er voornamelijk werd aangepast in de nieuwe omzendbrief, gaat hoofdzakelijk over een verduidelijking van het begrip buurtinformatienetwerk in het kader van het

---

¹⁵X., (2014), "Al 574 Vlaamse buurten houden zelf oogje in het zeil", <http://www.hln.be/hln/nl/922/Nieuws/article/detail/1794814/2014/02/17/Al-574-Vlaamse-buurten-houden-zelf-oogje-in-het-zeil.dhtml> [23/04/2014]

¹⁶ Ministeriële omzendbrief I/VSPP/8 van 9 april 1998 betreffende georganiseerde reacties van niet-politiemensen tegen onveiligheidsgevoelens.

¹⁷ VAN CROMBRUGGE, V., "Buurtinformatienetwerken" in *Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit*, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004, 57-58.

¹⁸ DEGRAEUWE, T., "Faalt de politie? Burgermobilisatie en initiatieven inzake de veiligheid" in *Voor verder onderzoek. Essays over de politie en haar rol in onze samenleving*, DUHAUT, G., PONSAERS, P., PYL, G. en VAN DE SOMPEL, R., (eds.), Brussel, Politeia, 2002, 816

¹⁹ Ministeriële omzendbrief I/VSPP/16 van 10 april 2001 betreffende de buurtinformatienetwerken, *B.S.*, 2 juli 2001.

²⁰ VAN CROMBRUGGE, V., "Buurtinformatienetwerken" in *Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit*, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004, 57-58.

integraal veiligheidsbeleid en de verandering van een defensieve naar een stimulerende houding ten opzichte van de BIN's. Alsook het begrip criminaliteitspreventie, de werking en evaluatie wordt breder uitgewerkt en er wordt aandacht geschonken aan de nieuwe technologische ontwikkelingen die de communicatie hebben veranderd zoals bijvoorbeeld het 'SMS-systeem'.²¹

1.3 Definitie en doelstelling

De buurtinformatienetwerken zijn gestructureerde samenwerkingsverbanden tussen burgers, onder leiding van een coördinator en de lokale politie van een bepaalde zone²². Zij wisselen op een snelle en doeltreffende manier wederzijdse informatie uit op basis van een vooraf bepaald communicatieplan inzake berichtgeving van misdrijven of verdachte gedragingen. De informatie – uitwisseling gebeurt zo vlot en zo doeltreffend mogelijk.

De BIN-leden melden enkel feiten, die zij op toevallige basis opmerken. Het schaduwen van personen is verboden, zelfs wanneer dit zo discreet mogelijk is.²³

Het zijn geen burgerwachten²⁴ en zij nemen nooit politionele taken over.

Tevens treden zij ook niet in naam van de politie op²⁵. Dit betekent een inbreuk op de wet private milities en zal aanleiding geven tot een gerechtelijke vervolging.²⁶

De definitie van de buurtinformatienetwerken is te vinden in de ministeriële omzendbrief van 10 december 2010. Een buurtinformatienetwerk wordt daar als volgt in beschreven:

Een initiatief waarbij burgers, handelaars, beroeps – en lokale organisaties betrokken worden in hun veiligheid en waarbij een aangename leefomgeving in hun wijken en straten wordt gecreëerd. Tevens moet er een draagvlak zijn bij de burgers voor men kan overgaan tot de creatie van een buurtinformatienetwerk.

Tevens worden de doelstellingen vermeld in de ministeriële omzendbrief²⁷:

- 1) *Het verhogen van het veiligheidsgevoel*
- 2) *Het versterken van de sociale cohesie*
- 3) *Het belang van criminaliteitspreventie benadrukken*
- 4) *Het voorkomen van criminaliteit*

²¹ Ministeriële omzendbrief van 7 december 2010 betreffende buurtinformatienetwerken

²² VAN CROMBRUGGE, V., "Buurtinformatienetwerken" in *Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit*, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004, 59.

²³ PONSAERS, P. en MULKERS, J., "Politionele rechtechnieken. Een praktijkoverzicht", Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2001, 97.

²⁴ VAN DER MINNE – FRANK, T., "Van burgerwacht naar buurtwacht", in *Justitiële verkenningen*, 1985, nr. 6 (5), p.12.

²⁵ PONSAERS, P. en MULKERS, J., "Politionele rechtechnieken. Een praktijkoverzicht", Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2001, 97.

²⁶ VAN CROMBRUGGE, V., "Buurtinformatienetwerken" in *Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit*, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004, 59.

²⁷ Ministeriële omzendbrief van 7 december 2010 betreffende buurtinformatienetwerken

- 5) *Een samenwerking tussen burger en politie garanderen op het vlak van informatie – uitwisseling.*

Deze doelstellingen worden bereikt door:

- 1) *Het aanmoedigen van preventietips*
- 2) *Het verhogen van de aangifte – en meldingsbereidheid*
- 3) *De burger verantwoordelijkheid te laten opnemen in de veiligheidsproblematiek en de informatie – uitwisseling daar omtrent.*

1.4 Werking en communicatie

Voor de werking van een buurtinformatienetwerk is het belangrijk dat er wederzijds informatie - uitwisseling is tussen de BIN-leden en de politie waarbij bepaald wordt hoe, wanneer en welke informatie tot bij de politie komt en op welke wijze de lokale politie op haar beurt bepaalde informatie ter beschikking stelt aan het buurtinformatienetwerk.

Hoe de communicatie verloopt, wordt bepaald door een vooraf opgemaakt communicatieplan.²⁸

Eenzijds is er de informatie – uitwisseling van de BIN-leden naar de politie. Deze informatie gaat enkel over meldingen van misdrijven of verdachte gedragingen inzake criminaliteit en/ of onveiligheid en bijvoorbeeld niet om het controleren van burens. Dit kan door naar de lokale politie te bellen of een politie-inspecteur aan te spreken. Indien de informatie niet ernstig of belangrijk genoeg wordt geacht, wordt het buurtinformatienetwerk niet in werking gesteld. Het is aan de politiediensten om deze informatie te evalueren en te beoordelen.

Anderzijds is er de informatie – uitwisseling van de politie aan de BIN-leden. Wanneer de informatie ernstig genoeg is, stelt de politie het buurtinformatienetwerk in werking²⁹. De politie staat centraal in het communicatieplan en is als enige bevoegd om de inhoud van de informatie die ze zowel van de burgers als van de bin-coördinator als van de arrondissementele informatiebank verkrijgen, te sturen en te bewaken. Tevens zijn zij als enige bevoegd het netwerk op te starten.

Verder dient de politie preventieve boodschappen te koppelen aan deze berichtgeving.³⁰

De verkregen informatie via het communicatieplan mag enkel door de bin-leden gebruikt worden voor de werking van het netwerk en de doelstellingen na te streven.

---

²⁸ VAN CROMBRUGGE, V., “Buurtinformatienetwerken” in *Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit*, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004, 61-62.

²⁹ PONSAERS, P. en MULKERS, J., “Politieonderzoekstechnieken. Een praktijkoverzicht”, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2001, 97

³⁰ *U kan meer informatie omtrent de werking en communicatie van Buurtinformatienetwerken vinden op de website: <https://www.besafe.be/bin>*

Er wordt met andere woorden in het communicatieplan onderscheid gemaakt tussen:³¹

- Niveau 1: berichten van politie aan coördinatoren
- Niveau 2: berichten organiseren in het doorsturen naar BIN-leden.

Welk communicatiemiddel er gebruikt wordt, hangt af van politiezone tot politiezone of van buurt tot buurt. Het gebruikte communicatiemiddel moet vermeld worden in het communicatieplan. Tevens is ook de melding van het gebruikte middel verplicht in het lokaal charter voor de communicatie van politiezone naar de burger. Het kan gaan om een systeem dat werkt met SMS-en of via e-mail of via telefoon. Een buurtinformatienetwerk is hier vrij in om te kiezen.³²

Vroeger werd er voornamelijk gebruik gemaakt van het BIN-foonsysteem en de telefoonpiramide. Voor handelaars werd er geopteerd voor de methode van semacripts.³³

1.5 Partners binnen een buurtinformatienetwerk

Bevolking³⁴

Zoals reeds vermeld is een eerste actor de bevolking. Elke burger is vrij om een buurtinformatienetwerk op te richten. Onder deze BIN-medewerkers wordt er een coördinator aangesteld, die vaak wordt bijgestaan door een stuurgroep. Deze stuurgroep bestaat uit BIN-leden die de taak van de coördinator verlichten en hem bijstaan.

De coördinator is de tussenpersoon en vast aanspreekpunt voor de opvolging van een buurtinformatienetwerk. De coördinator verspreidt samen met de stuurgroep de berichten die zij ontvangen van de politie. Verder zal de coördinator samen met de politie toezien op de goede werking van het buurtinformatienetwerk.

Lokale politie³⁵

De tweede actor betreft de lokale politie. Het is belangrijk dat het initiatief van de buurtinformatienetwerken door de lokale politie genoeg wordt gesteund.

Er wordt binnen het lokaal korps door de korpschef een gemandateerde politiebeambte aangesteld die de tussenpersoon zal vormen tussen het BIN en de overheid. Tevens waakt hij over de werkzaamheden

---

³¹ Ministeriële omzendbrief van 7 december 2010 betreffende buurtinformatienetwerken

³² Ministeriële omzendbrief van 7 december 2010 betreffende buurtinformatienetwerken

³³ *Meer informatie hierover vindt u in: VAN CROMBRUGGE, V., "Buurtinformatienetwerken" in Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004, 60-63. Tevens ook in: POUSEELE, B., l.c., 26.*

³⁴ POUSEELE, B., "Buurtinformatienetwerken: samen zorgen voor veiligheid!", in *Handboek Politiediensten*, Antwerpen, Kuwer, 2002, afl. 63, 19.

³⁵ POUSEELE, B., "Buurtinformatienetwerken: samen zorgen voor veiligheid!", in *Handboek Politiediensten*, Antwerpen, Kuwer, 2002, afl. 63, 19-20.

binnen het BIN, heeft regelmatig overleg met de BIN- coördinatoren en staat samen met de wijkinspecteurs in voor het verspreiden van preventieve boodschappen.

De overheid³⁶

Als laatste actor is er de overheid. De overheid zorgt voor de materiële – en financiële ondersteuning aan een BIN. Ook vanuit de overheid is er toezicht op de werking van de BIN's.

1.6 Organisatie

Voorbereiding³⁷

Het opstarten van een buurtinformatienetwerk gebeurt steeds op initiatief van de burgers,³⁸ die bereid zijn bij te dragen aan een verbetering in de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. De initiatiefnemers stellen de buurtbewoners hiervan op de hoogte en geven hun de mogelijkheid om aan te sluiten tot het buurtinformatienetwerk. De verspreiding van dit engagement gebeurt samen met de medewerking van politie en overheid.

Zoals reeds vermeld wordt er een coördinator, stuurgroep en een gemandateerde politiebeambte opgericht.

Lokaal charter

Binnen dit samenwerkingsverband moeten er duidelijke afspraken gesteld worden. Dit gebeurt in het 'lokale BIN-charter'. Dit charter beschrijft de doelstellingen, de volledige organisatie, de taken van iedere partner en het communicatieplan tussen de lokale politie en het BIN. Tevens worden in het charter allerlei praktische zaken vermeld zoals de financiële implicaties.

---

³⁶ Ministeriële omzendbrief van 7 december 2010 betreffende buurtinformatienetwerken

³⁷ POUSEELE, B., *l.c.*, 17-18.

³⁸ In de praktijk is dit niet altijd het geval en wordt het soms op initiatief van de politie opgericht met de bedoeling dat iedere burger van de zone de mogelijkheid toe te treden tot een BIN. Dit was in de PZ van mijn stage het geval.

Hoofdstuk 2: De Neighbourhood Watch

De neighbourhood watch

Dit initiatief wordt gezien als de inspiratiebron van de buurtinformatienetwerken. Ik wil hier bij stilstaan omdat dit initiatief enkele verschilpunten als gelijkenissen vertoont met de BIN.

Oorspronkelijk is het de Neighbourhood Watch ontstaan in de Verenigde Staten, daar onstond het 'Community Crime Prevention Program'.

Al snel ging het initiatief over naar Groot – Brittanië, waar er algemeen gesteld werd dat 'Home Watch' programma in Mollington de start was van alles. In 1983 ontstond in Londen het belangrijkste programma, namelijk de 'Neighbourhood Watch.'³⁹ De Neighbourhood Watch is zeer belangrijk omdat het deel uitmaakt van een driedelig criminaliteitsprogramma ('The Big Three'). Dit omsluit technopreventief advies, 'bezittingmarkeringen' en dus het NW – initiatief⁴⁰. Het wordt beschouwd als het meest uitgevoerde en beste gemeenschapsgericht criminaliteitsinitiatief tussen burger en politie⁴¹.

Naast preventie van woninginbraken, heeft de NW nog heel wat andere doelstellingen, die vergelijkbaar zijn met de doelstellingen van de buurtinformatienetwerken in België⁴²:

- 1) *Het verminderen van de onveiligheidsgevoelens*
- 2) *Het verbeteren van de relatie tussen burger en politie*
- 3) *Het verhogen van meldingsbereidheid*
- 4) *Het verbeteren van de algemene leefbaarheid van de omgeving*

Deze doelstellingen worden bereikt door⁴³:

- 1) *Het merken van eigendommen*
- 2) *Het stimuleren van algemene oplettendheid*
- 3) *Het verspreiden van technopreventieve aanbevelingen door de politie*

Gelijkenissen en verschilpunten met de BIN

---

³⁹ BENNETT, T., "Neighbourhood Watch in England and Wales" in *Politie en beweging*, ELIAERTS, C., ENHUS, E. en SENDEN, R., (eds.), Antwerpen, Kluwer, 1990, 120.

⁴⁰ BENNETT, T., FARRINGTON, D. en HOLLOWAY, K., "Does Neighborhood Watch reduce crime" in *Crime Prevention Research Review*, 2008, nr. 3, (1), p.15.

⁴¹ GAROFALO, J. en MCLEOD, M., "The structure and operations of Neighborhood Watch programs in the United States", in *Crime & Delinquency*, 1989, (326) 326.

⁴² BENNETT, T., "Evaluating Neighbourhood Watch", Aldershot, Gower, 1990, 20.

⁴³ DONNISON, B., SCOLA, J. en THOMAS, P., "Neighbourhood Watch: policing the people", London, Libertarian Research and Education Trust, 1986, 2.

Er zijn voornamelijk overeenkomsten met Groot – Brittanië.

Om te beginnen zijn ook in het Verenigd Koninkrijk burgerpatrouilles verboden. Voetpatrouilles zijn in de Verenigde Staten namelijk wel toegelaten. Een tweede overeenkomst omvat de gestructureerde informatie – uitwisseling⁴⁴ en tevens maken ze gebruik van een coördinator (crime prevention officer). Verder zijn beide gericht op het verminderen van onveiligheidsgevoelens, het verhogen van meldingsgedrag en preventie van misdrijven.

Tenslotte is er soms een stuurgroep en worden er NW- initiatieven duidelijk gemaakt door middel van borden en stickers⁴⁵.

Een verschil tussen de twee initiatieven zit hem in de financiële omvang. Voor de buurtinformatienetwerken wordt het grootste deel van de financiële behoeften voorzien door de overheid. In Groot – Brittanië is dit niet zo en wordt er gebruik gemaakt van sponsors.

Een tweede verschil bestaat in de reden tot oprichting. Meestal wordt een buurtinformatienetwerk opgestart naar aanleiding van een veiligheidsprobleem, samenhangend met een stijging van onveiligheidsgevoelens. In het Verenigd Koninkrijk is dit niet zo en daar volstaat de wens van de bevolking om een beter contact met de politiediensten op te bouwen als oprichting van de Neighbourhood Watch. In principe komt het initiatief van de burgers, maar dit kan soms vanuit de politie komen.

---

⁴⁴ X., “Take a lesson from nature and look out for each other. Members guide”, New Scotland Yard, London, Metropolitan Police Service, 1999, 12.

⁴⁵ VAN DER MINNE – FRANK, T., “Van burgerwacht naar buurtwacht”, in *Justitiële verkenningen*, 1985, nr. 6 (5), p.18-19.

Deel II: Preventie

Inleiding

In dit tweede deel wordt er dieper ingegaan op technopreventief advies omtrent woninginbraken.

In het eerste hoofdstuk wordt een kort overzicht gegeven van buurt-en omgevingsbeheer en van wat de situationele criminaliteitspreventie inhoudt.

Buurtinformatienetwerken zijn een vorm van situationele criminaliteitspreventie en om die reden wordt dit breder beschreven.

Een BIN is niet de enige oplossing om het aantal woninginbraken te doen dalen. Het aanpakken van dit misdrijf zal op een efficiënte manier gebeuren door middel van een totaalpakket aan maatregelen.

Er moet vermeld worden dat niet enkel de werking van een BIN de inbrekers zal tegenhouden maar de samenkomst van een BIN met actieve en waakzame met een snelle meldingsbereidheid en preventieve maatregelen, kan zorgen voor een positieve invloed.⁴⁶ Om die reden zal er een kort overzicht gegeven worden van preventieve maatregelen.

Hoofdstuk 1: omgevings- en buurtbeheer⁴⁷

Niet enkel maatregelen getroffen ter beveiliging van een huis kan zorgen voor een daling van het aantal woninginbraken. Ook een leefbare woonomgeving kan hierbij helpen. De bedoeling is dat elke buurtbewoner waakzaam en alert is in heel de buurt.

Omgevings- en buurtbeheer moet steeds geplaatst worden binnen het kader van een preventie – overzicht. Binnen dit preventie- overzicht komen er verschillende preventie – theorieën aan bod.

Ten eerste moet omgevings- en buurtbeheer geplaatst worden binnen situationele preventie. De buurtinformatienetwerken zijn een vorm van situationele preventie. Om die reden wordt er uitgebreider ingegaan op deze theorie.

Er wordt getracht de gelegenheden die criminaliteit veroorzaken te reduceren door in te grijpen in de fysische omgeving⁴⁸. Er wordt in deze theorie geen aandacht besteed aan bestraffing of detectie, het gaat louter om zich te richten op de onmiddellijke omgeving waarin criminaliteit ontstaat.

---

⁴⁶ VANHELLEPUTTE, D., "Buurtinformatienetwerken als wapen in de strijd tegen woninginbraken", in *Diefstal in woningen. Bijdragen voor een geïntegreerde beheersing vanuit beleid, praktijk en wetenschap*, CHRISTIAENSEN, S., DORMAELS, A., VAN DAELE, S., Antwerpen, Maklu, 2012, 190.

⁴⁷ Documentatie van en/ gesprek met wijkinspecteur en tevens technopreventief adviseur binnen de politiezone Denderleeuw-Haaltert, DE BRAEKELEER, P.,

⁴⁸ VANDE WALLE, G., "Criminaliteit en publieke ruimte", Gent, 2006-2007, 8.

Situationele preventie zorgt voor omgevings – en bestuursveranderingen om het plegen van criminaliteit te bemoeilijken.⁴⁹

De maatregelen die voortkomen uit situationele preventie zijn:⁵⁰

- 1) Richten op specifieke criminaliteitsvormen
- 2) Intomen van beïnvloeding van de omgeving op een systematische en permanente manier
- 3) Verhogen van risico's en inspanningen om criminaliteit te plegen

Centraal element binnen de situationele preventie is de situatie. De situatie is van primair belang omdat de situatie het mogelijk maakt in het plegen van misdrijven. Het idee van situationele preventie is in te grijpen in de situatie en het zo moeilijker te maken voor de dader om het delict te plegen⁵². Er wordt verondersteld dat de dader zal kiezen voor een weg met weinig hinder en zo weinig mogelijk kans op betrapping om zijn doel te bereiken⁵³. Een rationele dader zal zijn plannen beëindigen wanneer zijn doel wordt belemmerd.⁵⁴

Ten tweede moet omgevings- en buurtbeheer geïmplementeerd worden binnen sociaal – maatschappelijke preventie. Deze theorie gaat niet altijd direct in op het delinquentieprobleem maar wel op de maatschappelijke en sociale omstandigheden waarin delinquentgevoelige groepen leven. Levensomstandigheden veroorzaken met andere woorden mede de criminaliteit.

Omgevings en buurtbeheer heeft als doelstelling:

- 1) De inrichting van openbare ruimte te verbeteren
- 2) De sociale veiligheid te garanderen zodat burgers veilig gebruik kunnen maken van openbare ruimte, zonder angst voor – of aantasting van de persoonlijke integriteit
- 3) Verminderen van onveiligheidsgevoelens

Deze onveiligheidsgevoelens komen voort uit de daadwerkelijke criminaliteit, informatie die verspreid wordt in de media, persoons- en groepskenmerken van de omgeving, sociaal welzijn in de

---

⁴⁹ NEWMAN, G., CLARKE, R.V. en SHOHAM, G., “*Rational choice and situational crime prevention*”, Aldershot, Ashgate, Dartmouth, 1997, 197.

⁵⁰ *Ibid*, 197.

⁵¹ *Meer informatie omtrent de kenmerken van situationele preventie vindt u in:* CLARKE, R.V., “*Situational crime prevention, Successful case studies*, New York, Harrow and Heston, 1992, 4.

⁵² NEWMAN, G., CLARKE, R.V. en SHOHAM, G., “*Rational choice and situational crime prevention*”, Aldershot, Ashgate, Dartmouth, 1997, 9-10.

⁵³ VERWEE, I., PONSAERS, P., “ENHUS, E., *Inbreken is mijn vak. Textuur en praktijk van woninginbraak*”, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2007, 40-50.

⁵⁴ NEWMAN, G., CLARKE, R.V. en SHOHAM, G., “*Rational choice and situational crime prevention*”, Aldershot, Ashgate, Dartmouth, 1997, 9-10.

⁵⁵ *Meer informatie omtrent de hoofdbegrippen van situationele criminaliteitspreventie vindt u in:* NEWMAN, G., CLARKE, R.V. en SHOHAM, G., “*Rational choice and situational crime prevention*”, Aldershot, Ashgate, Dartmouth, 1997, 3-6.

maatschappij en de inrichting van de openbare ruimte. Deze bepaalt mede het gedrag van de delinquent, van het slachtoffer of van de persoon die zich terecht of onterecht onveilig voelt⁵⁶.

Hoofdstuk 2: Technopreventief advies

De misdaad en tevens ook de modus operandi evolueert in onze huidige maatschappij snel, dat brengt vaak een verhoging van het onveiligheidsgevoel met zich mee. Het is een samenlevingsprobleem en daarom belangrijk om mee te zijn met de evolutie van dit probleem.

Een oplossing dient bijgevolg te worden gezocht in een samenwerking van alle categorieën van de bevolking zoals individu, buurt, wijk, overheid en politie.

Het grootste gedeelte van de diefstallen wordt gepleegd door gelegenhedsliefhebbers. Deze slaan, zoals vermeld in het hoofdstuk hierboven, hun slag wanneer er de gelegenheid toe is. De beroepsliefhebbers zijn eerder bijzonder en deze zoeken geselecteerde slachtoffers.⁵⁷ Deze groep wordt buiten beschouwing gelaten in deze bespreking. Het is belangrijk om van de leefomgeving geen versterkte burcht te maken en alles sociaal leefbaar moet zijn.⁵⁸

Bij diefstal zijn er drie belangrijke factoren die een rol spelen voor mogelijke daders:

- 1) Tijd: het moet snel kunnen gebeuren
- 2) Lawaai: het moet stil kunnen gebeuren
- 3) Licht: de inbreker mag niet gezien worden

De dader berust zijn keuze om al dan niet een inbraak te plegen op de kans dat hij geïdentificeerd zou kunnen worden. Het is aan de burger om op deze factoren in te spelen namelijk de pakkans vergroten (tijd, licht, lawaai), de toegankelijkheid bemoeilijken en het beperken van de buit.⁵⁹

De risico's om slachtoffer te kunnen worden van woninginbraak zouden verminderd kunnen worden door het nemen van relatief eenvoudige maatregelen.⁶⁰

Er wordt voornamelijk ingebroken in de voormiddag (11-12u.) van dinsdag tot donderdag, in de middag op donderdag (14-16u.) en van 17-23u. op vrijdag en zaterdag. Deze pieken worden mogelijks

---

⁵⁶ Documentatie van en/ gesprek met wijkinspecteur en tevens technopreventief adviseur binnen de politiezone Denderleeuw-Haaltert, DE BRAEKELEER, P., Inspecteur, Haaltert, maart 2014.

⁵⁷ VERWEE, I., PONSAERS, P., "ENHUS, E., Inbreken is mijn vak. Textuur en praktijk van woninginbraak", Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2007, 40-50.

⁵⁸ Informatie verkregen uit bundel "technopreventief advies" van de technopreventief adviseur binnen de politiezone Denderleeuw-Haaltert

⁵⁹ VERWEE, I., PONSAERS, P., "ENHUS, E., Inbreken is mijn vak. Textuur en praktijk van woninginbraak", Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2007, 40-50.

⁶⁰ <https://www.besafe.be/tips/inbraak>

verklaard door het gebrek aan sociale waakzaamheid, alsook de toename van minderjarige daders.⁶¹ Er zal nu een serie van maatregelen gegeven worden volgens het OFEM- principe⁶², namelijk:

A. Organisatorische maatregelen

Deze maatregelen omvatten het anders organiseren van de woning en de levenshouding. In deze houding is er geen ruimte voor nonchalance, waar de daders zo graag op inspelen. Deze maatregelen zijn kosteloos en vragen enkel om het aannemen van goede gewoonten. Het is eigenlijk de bewustwording dat we een automatische moeten krijgen om bepaalde zaken en feiten op te merken.

Voorbeelden:⁶³

- Een goed sleutelbeheer en afsluitdiscipline zoals het afsluiten van vensters en buitendeuren en geen sleutels te laten rondslingeren.
- Geef uw woning een bewoonde indruk
- verhoog de zichtbaarheid van uw woning

B. Fysische of bouwkundige maatregelen

Deze omvatten de juiste bouwkundige vereisten zoals sloten, beslag, scharnieren, beglazing, enz.

De meeste inbraken gebeuren door het forceren van ramen en/ of deuren, door het gebruik van valse sleutels of het verwijderen van een kelderrooster. U kan door te kijken naar het kwaliteitslabel van het materiaal dat u wilt kopen kijken of uw materiaal degelijk is. Belgische labels betreffende inbraakvertragende gevelementen hebben het label van i3.

Voorbeelden:⁶⁴

C. Elektronische maatregelen

Dit zijn in strikte zin geen beveiligingsmaatregelen maar eerder signaleringsmaatregelen. Ze kunnen de inbreker niet letterlijk tegenhouden, doch wel psychologisch tegenhouden. Vaak hebben camera's geen doelgericht cameratoezicht en zijn het belabberde beelden.⁶⁵

Er moet opgemerkt worden dat een inbraak in zijn geheel moeten worden gezien. Dit betekent dat we met alles wat daarmee te maken heeft met omtrent de eigenlijke inbraak rechtstreeks en onrechtstreeks moeten rekening houden.

---

⁶¹ DE RAEDT, E., "Woningbraken: meer en meer dicht bij de deur", in *Private veiligheid – sécurité privée*, 2012, (07), nr. 53, p.22-25.

⁶² X., (2014), "Diefstalpreventie", <http://www.lokalopolitie.be/5429/diefstalpreventie.html> [05/05/2014]

⁶³ Voor meer informatie en voorbeelden zie http://www.polfed-fedpol.be/crim/crim_tips06_nl.php

⁶⁴ Voor meer informatie en voorbeelden zie http://www.polfed-fedpol.be/crim/crim_tips06_dief01_nl.php

⁶⁵ DE WIT, J., "Waarom zijn de beelden van beveiligingscamera's slecht?" in *Private veiligheid – sécurité privée*, 2011, (09), nr.50, p.26-27.

Inbraak gebeurt in 5 – stappen. Samengevat in het woord VIBAG⁶⁶.

1. De voorbereiding: de inbreker houdt hierbij rekening met de specifieke omstandigheden
2. De inbraakfase: de tijd die nodig is om fysieke maatregelen te overwinnen. Het is de bedoeling dit zo moeilijk mogelijk te maken voor de inbreker.
3. De buit: de tijd die nodig is voor het verzamelen van de buit
4. De aftocht: de tijd die nodig heeft om vlucht te kunnen nemen met de gestolen buit. Hier moeten mogelijks ook eerst fysieke maatregelen worden overwonnen.
5. Het gebruik: de gestolen goederen worden verkocht of zelf gebruikt. Hierbij wordt nog eens op het belang gewezen van een goede beschrijving of bepaalde registratie van de goederen om de opsporing te vergemakkelijken.

Doel van de elektronische maatregelen is dat in drie fasen bepaalde zaken worden gedaan. Deze 3 fasen zijn vervat in het volgende woord: “DE AL RE”

1. De detectie
2. De alarmering: alarmering naar politie kan ofwel met een buitensirene of door telefonische melding (meldcentrale, buur, telefoonkiezer)
3. De reactie: hoe snel komt de reactie van de betrokken dienst.

Inbraakpreventie is dus niet met andere woorden louter de aanwezigheid van het alarm, ook de sterkte van iedere schakel is belangrijk in het geheel van beveiliging.⁶⁷

D. Melding

Het is steeds belangrijk om tijdig een verdachte toestand te signaleren. Indien u toch slachtoffer bent geworden van inbraak is het belangrijk steeds de politie hiervan op de hoogte te stellen. Er kan steeds bij de politiediensten gevraagd worden om het bezoek van een technopreventief adviseur. Deze kan een aangepast beveiligingsplan opstellen voor uw woning. Tevens kan een hercosi⁶⁸ – uitgevoerd worden.

---

⁶⁶ X., (2014), “Private veiligheid door inbraak preventie”, <http://www.notion-technologies.com/diensten/early-market/private-veiligheid-door-inbraak-preventie/> [31/05/2014]

⁶⁷ Voor meer informatie en voorbeelden zie http://www.polfed-fedpol.be/crim/crim_tips06_dief02_nl.php

⁶⁸ CHRISTIAENSEN, S., DORMAELS, A. en VAN DAELE, S., “Diefstal in woningen. Bijdragen voor een geïntegreerde beheersing vanuit beleid, praktijk en wetenschap”, Antwerpen, Appeldoorn, Maklu, 2012, 276 en 173.

DEEL III: de buurtinformatienetwerken binnen de politiezone Denderleeuw-Haaltert

Inleiding

In dit deel wordt een overzicht gegeven van de buurtinformatienetwerken binnen de politiezone Denderleeuw-Haaltert

In hoofdstuk 1 wordt een kort overzicht gegeven van de politiezone en van de bestaande buurtinformatienetwerken in deze zone.

Verder wordt een overzicht gegeven van de geregistreerde criminaliteit en onveiligheidsgevoelens binnen de zone, alsook de criminaliteitscijfers na – en voor de oprichting van een BIN. Op die manier wordt geëvalueerd of de oprichting van een BIN mogelijks kan zorgen voor een daling van het aantal woninginbraken. Tenslotte wordt er stilgestaan bij de pijlers van het politiemodel van gemeenschapsgerichte politiezorg.

In hoofdstuk 2 is alle aandacht gericht op een eigen onderzoek. Er wordt onderzocht op de evaluatie van de werking van de buurtinformatienetwerken en hoe de samenwerking tussen BIN en politie verloopt in het streven naar meer veiligheid.

De methodologie wordt als eerste behandeld, vervolgens wordt er teruggekoppeld naar preventie. Verder wordt een vergelijking gemaakt met andere zones. Tot slot worden de resultaten weergegeven met betrekking tot de aangesneden thema's en worden aan de resultaten de nodige conclusies verbonden.

Hoofdstuk 1: De politiezone Denderleeuw-Haaltert

Algemeen

In het kader van mijn opleiding criminologie volgde ik mijn stage bij de lokale politie Denderleeuw/Haaltert.

De politiezone Denderleeuw/Haaltert is één van de 195 lokale politiezones in België en is opgebouwd uit de deelgemeenten Denderleeuw, Iddergem, Welle, Denderhoutem, Haaltert, Heldergerem, Kerksken en Terjoden. De populatie telt ongeveer 36000 inwoners. Het grondgebied Haaltert heeft vooral een zeer landelijk karakter. De zone Denderleeuw is vrij dichtbevolkt.

Het politiecommissariaat situeert zich in de Vlamstraat 5/6 te Haaltert. Dit is langs de expresweg Aalst-Ninove. Er zijn ook nog 2 wijkposten aanwezig in deze zone. Een wijkpost in Haaltert, aan het gemeentehuis en een wijkpost in Denderleeuw, aan het station.

Naar aanleiding van diefstallen in de wijk Herenthout te Haaltert werd in 2009 door de bewoners aldaar het initiatief genomen met de politiediensten van de zone contact op te nemen met de vraag tot het oprichten van een buurtinformatienetwerk. Zo werd de grondslag gelegd voor het opstarten van een eerste buurtinformatienetwerk.

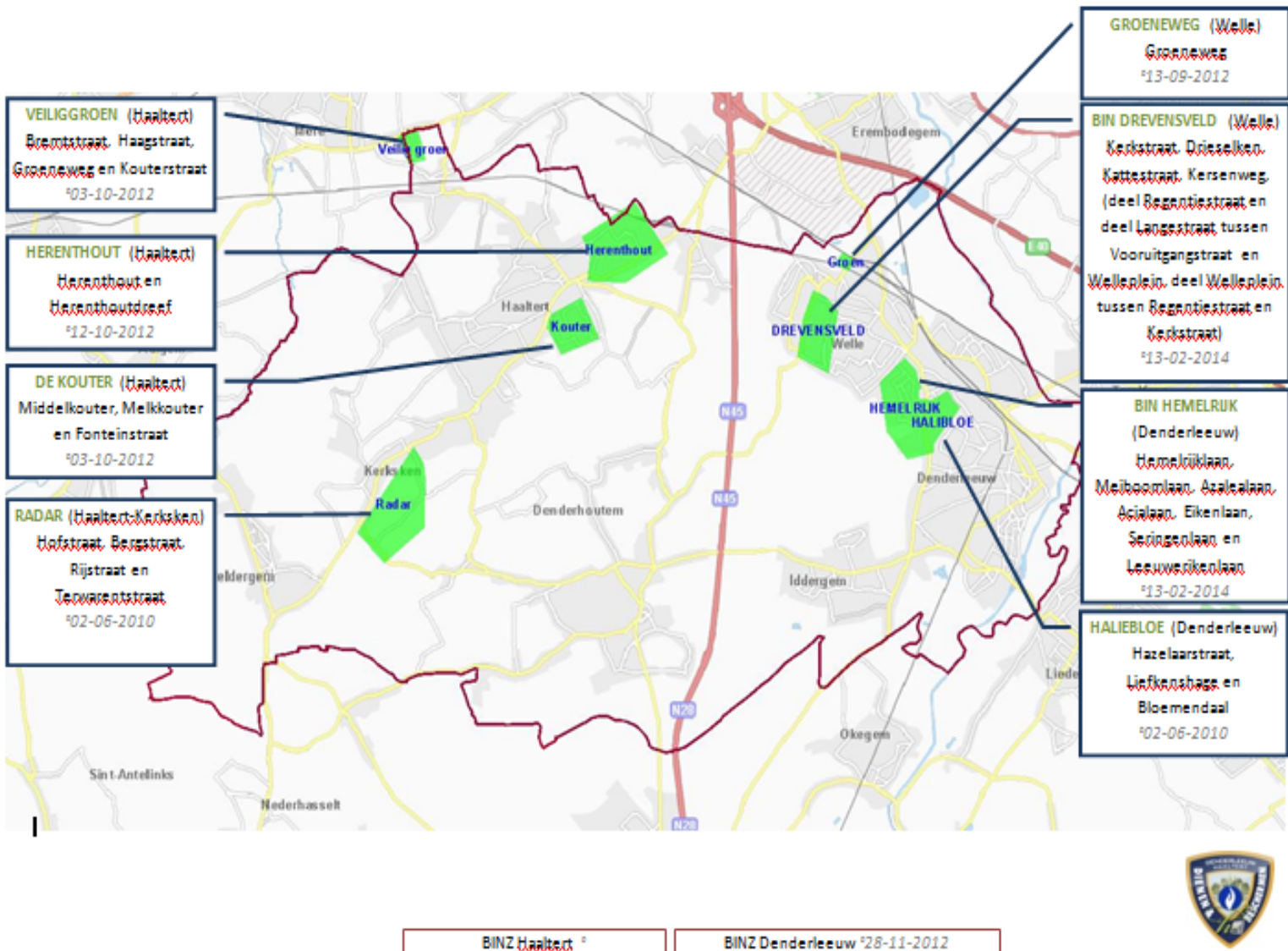
Het uitgangspunt omtrent de werking binnen de zone was steeds drempelverlagend, snel en efficiënt te werken. Als snel bleek de lokale werking zijn vruchten af te werpen en werd er binnen de zone ook op andere locaties interesse getoond. Zo werden jaar na jaar nieuwe buurtinformatienetwerken opgericht zowel in Haaltert als Denderleeuw. In zowel Haaltert als Denderleeuw bestaan er reeds 4 buurtinformatienetwerken wat een totaal maakt van 8. Tevens werd een BINZ voor zelfstandigen opgericht in Denderleeuw in 2012. Hierbij zijn ondertussen al een 60-tal zelfstandigen op aangesloten.⁶⁹

---

⁶⁹ Gesprek met gemandateerde politiebeambte DE NEVE, K., Hoofd-inspecteur, Haaltert, februari 2014.

Hieronder is een kaart te zien van de bestaande buurtinformatienetwerken + data van oprichting binnen de politiezone Denderleeuw/Haaltert.

Politiezone Denderleeuw / Haaltert Buurt Informatienetwerken (BIN's)

Geregistreeerde criminaliteit

Binnen deze beschrijving zullen de geregistreeerde criminaliteitscijfers beperkt blijven tot woninginbraken, daar buurtinformatienetwerken als belangrijkste doel een daling van de woninginbraken beogen.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de criminaliteitscijfers omtrent woninginbraken in de politiezone Denderleeuw/Haaltert in de periode van 2010 – 2014 (januari)⁷⁰.

⁷⁰ Criminaliteitsbarometer 2010 – 2014 politiezone Denderleeuw/Haaltert

Belangrijke kritische opmerking bij de weergave van deze cijfers is dat onder woninginbraken (ruim) niet enkel inbraak in woningen maar ook in handelsbedrijf of overheidsinstelling wordt weergegeven.

TABEL 1: WEERGAVE AANTAL INBRAKEN + POGING 2010 - 2014

		2010	2011	2012	2013	2014
Woninginbraak (ruim)	Voltooid	61	68	90	65	1
	poging	30	27	54	45	
	Totaal:	91	95	144	110	1

Het aantal woninginbraken stijgen tussen 2010 en 2012. In 2013 neemt het aantal woninginbraken terug af.

Inbraak in woningen in verhouding met de BIN's.⁷¹

In 2010 bestonden er nog maar 2 buurtinformatienetwerken. Er is op de figuren te zien dat er in 2010 en 2011 in bepaalde buurten veel wordt ingebroken. In de jaren nadien (2012 en 2014) ontstaan er nieuwe buurtinformatienetwerken. Dit waarschijnlijk door het hoog aantal woninginbraken in 2012. Over het algemeen kan er besloten worden dat het aantal woninginbraken lichtjes daalt in een netwerk van een buurtinformatienetwerk maar dat het inbraakprobleem niet volledig is weggewerkt.

Onveiligheidsgevoelens⁷²

Hieronder volgt een beeld van de veiligheid en leefbaarheid binnen de zone. Er wordt een verschil gemaakt tussen het objectief veiligheidsbeleid en het subjectief veiligheidsbeleid.

Objectieve gegevens. De prioritare criminaliteitsvormen voor de zone zijn:⁷³

1. Woninginbraken
2. Vandalisme
3. Slagen en verwondingen
4. Bedreigingen
5. Drugs

⁷¹ Zie bijlagen.

⁷² Zonaal Veiligheidsplan 2014 – 2017, “Samen zorgen voor een veilige en leefbare samenleving”, Lokale politie Denderleeuw / Haaltert

⁷³ Op basis van de criminaliteitsbarometer 2012 van de politiezone.

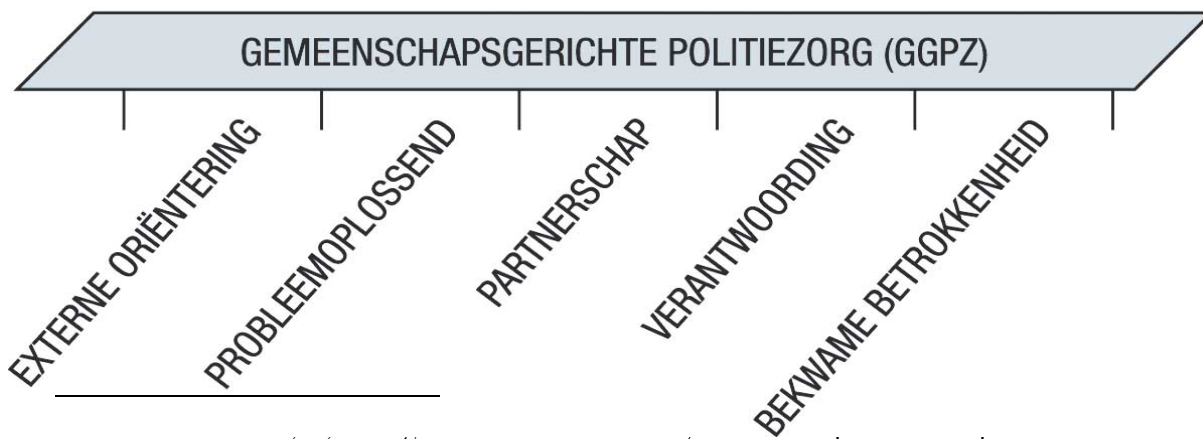
Subjectieve gegevens. De Fenomenen de burger als probleem ervaart in hun buurt.⁷⁴

1. Onaangepaste snelheid in het verkeer (62%)
2. Inbraak in woningen (42%)
3. Rommel op straat (40 %)
4. Fietsdiefstal (31)
5. Agressief verkeersgedrag(31%)

Community policing

Bij het evalueren (hoofdstuk 2) van de samenwerking tussen de politie en de buurtinformatienetwerken is het belangrijk terug te koppelen naar community oriented policing. Een concrete definitie voor community policing vinden is echter niet simpel en community policing is eerder een containerbegrip geworden, met een heel scala aan definities en implementaties van dit model doorheen verschillende landen.⁷⁵

Dit wordt ook gesteld in de ministeriële omzendbrief die het begrip community policing voor het eerst bij ons introduceerde⁷⁶. Er is dus nood aan een vooraf uitgewerkte visie, met een doel en missie. Een ander punt van kritiek was de geïsoleerde politiepositie⁷⁷. Tevens was er nood aan een alternatief op het traditioneel politiemodel, dat te reactief was. Dit werd gerealiseerd in de Belgische vertaling van het begrip community policing, namelijk de gemeenschapsgerichte politiezorg (GGPZ). De werking van de GGPZ berust op 5 pijlers die in wisselwerking met elkaar staan en elkaar onderling dienen te versterken.⁷⁸

Vlaanderen”, Federale politie – directie van de operationele politionele informatie, 10.

⁷⁵ PONSAERS, P., “Reading about “community (oriented) policing” and police models”, in *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 2001, nr.4 (24), 470-496.

⁷⁶ FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDS ZAKEN, omzendbrief betreffende Community Policing, definitie van de Belgische interpretatie van toepassing op de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, Omzendbrief CP 1 van 27 mei 2003.

⁷⁷ VAN DEN BROECK, T. en ELIAERTS, C., “Community policing: une base destinée à la police de proximité dans notre pays?”, in *Politeia*, 1995, nr.9, 5-6.

⁷⁸ VANDE SOMPEL, R., PONSAERS, P., VANDEVENNE, Y., en VANBRANTEGHEM, J.M., “De pijlers van de gemeenschapsgerichte politiezorg in België”, Brussel, Ministerie van Binnenlandse Zaken, Programma Community Policing, 2003, 36.

Ik ga mij in het kader van de buurtinformatienetwerken voornamelijk richten op partnerschap en verantwoording.

Partnerschap wijst erop dat niet enkel de politie instaat voor de veiligheid binnen de maatschappij, maar moet kunnen samenwerken met andere ‘schakels’ in deze keten, waaronder de bevolking.

De politie kan dienen als de centrale motor om bepaalde zaken te organiseren, maar het uiteindelijke doel is dat de burger zelf ook in staat is, om te kunnen omgaan met problemen omtrent veiligheid en leefbaarheid.

Verantwoording betekent dat politie rekenschap dient af te leggen aan de verschillende actoren die instaan voor de zorg van veiligheid en leefbaarheid⁷⁹.

---

⁷⁹ Van Branteghem, J.M., Van De Sompel, R. & Ponsaers, P., “De pijlers van een gemeenschapsgerichte politiezorg in België”, in *Naar een excellente politiezorg*, Bruggeman, W., Van Branteghem, J.M. en Van Nuffel, D., Brussel, Politeia, 2007, 65-87.

Hoofdstuk 2: Onderzoek; Evaluatie van de buurtinformatienetwerken (werking, onveiligheidsgevoelens, preventie en samenwerking met de politie)

Methodologie

Om de werking van de buurtinformatienetwerken te evalueren heb ik gebruik gemaakt van een enquête. Deze heb ik eerst voorgelegd aan de gemandateerde politiebeambte hoofdinspecteur Kris De Neve en commissaris Wim Van Vaerenbergh.

Voor mijn enquête heb ik gekozen voor een kwantitatief onderzoek waarbij ik in mijn enquête voornamelijk gebruik heb gemaakt van gesloten vragen met een 'Likert-schaal' als antwoordmogelijkheden. Hier en daar werd in de enquête zowel een dichtome vraag gesteld waarbij twee antwoordmogelijkheden mogelijk waren als een ja/nee- vraag.

Hoofdzakelijk werd in de enquête er gewerkt met een 'Likert-schaal' als antwoordmogelijkheden.

Deze methode brengt zowel voordelen als nadelen met zich mee.

Het voordeel is dat ze voor de respondenten makkelijk en snel in te vullen zijn. De resultaten zijn ook gemakkelijker te verwerken en de antwoorden kunnen beter vergeleken worden, daar de antwoordmogelijkheden dezelfde zijn.

Het nadeel is dat de respondenten gebonden zijn aan een bepaalde antwoordcategorie. Dit probleem heb ik proberen te minimaliseren door op het einde van enkele thema's en de vragenlijst hen de mogelijkheid te geven eventuele suggesties (bv. ter verbetering van de werking van de BIN) en opmerkingen te formuleren.

In deze enquête zijn er 4 belangrijke thema's opgenomen.

Een eerste thema bevat vragen betreffende sociale samenhang en meldingsgedrag. Hierbij wordt gevraagd in welke mate de BIN-leden sociaal samenhangen en in welke mate deze leden bereid zijn melding te doen bij de politie.

Een twee thema gaat over vragen die betrekking hebben op het slachtofferschap en de onveiligheidsgevoelens na- en voor de oprichting van een buurtinformatienetwerk

.Een derde thema betreft vragen omtrent de werking en evaluatie van een buurtinformatienetwerk.

Een vierde thema gaat over de samenwerking van buurtinformatienetwerken en de politie. Om de reden dat de buurtinformatienetwerken voornamelijk een preventief – initiatief zijn, worden er ook vragen omtrent preventie gesteld.

Wanneer de enquête opgesteld was, werd dit door de gemandateerde politiebeambte verstuurd naar alle leden die aangesloten zijn aan een buurtinformatienetwerk.

vergezeld met een begeleidende brief waarin de doelstellingen van mijn onderzoek werden uitgelegd

en tevens richtlijnen gegeven voor het invullen van de vragenlijst.

Ik heb dus gekozen voor een bewust gekozen populatie, namelijk de BIN-leden.

De respons via e-mail was gematigd. Ik vond dit nog niet voldoende en daarom ben ik bij verschillende burgers, wonende in de buurtinformatienetwerken huis aan huis dezelfde enquête gaan afnemen. Dit leverde meerdere resultaten op die representatief genoeg waren voor mijn onderzoek.

Beperkingen van het onderzoek

Net zoals bij alle andere onderzoeken, zijn er aan dit onderzoek ook beperkingen. Beperkte tijd en middelen zijn voornamelijk de oorzaken van deze beperking.

Enige beperkingen zijn waar te nemen in verband met de enquête zelf. Soms gebeurde het dat sommige vragen bij de respondenten werden opengelaten. Dit kan mogelijk wijzen op de gedwongen keuze tussen akkoord en niet akkoord. Een tweede mogelijke verklaring kan zijn dat de respondent vergeten is de vraag in te vullen of er over heeft gekeken. Deze mogelijke verklaring werd verholpen wanneer ik persoonlijk de enquêtes ging afnemen.

Een andere beperking van het onderzoek was dat sommige vragen niet werden ingevuld omdat deze voor de respondent niet relevant waren. Het ging voornamelijk over vragen omtrent de evaluatie van het buurtinformatienetwerk waar de respondent bij aangesloten was. Het ging hierbij om een BIN dat nog maar net opgericht was en het dus nog te vroeg was om aan een evaluatie te onderwerpen.

Ondanks deze beperkingen kan er toch een algemeen beeld worden gegeven in verband met de buurtinformatienetwerken van de politiezone Denderleeuw-Haaltert.

Resultaten

Vooreerst dient te vermelden dat ik in totaal een 50-60 tal BIN-leden bevraagd heb, verspreid over de acht BIN's van de zone. Er kwam voornamelijk van de BIN Hemelrijk en BIN De Radar veel respons. Vermoedelijk komt dit omdat deze één van de oudste buurtinformatienetwerken binnen de zone zijn.

Mijn resultaten heb ik verwerkt in een Excel- bestand. Hieronder zal ik per thema de belangrijkste vragen die ik in de enquête gevraagd heb herhalen en bijkomend per antwoord de percentages van de respondenten vermelden.

Tenslotte wordt er een toelichting gegeven bij deze resultaten.

Algemene informatie

De meeste respondenten waren van beroep ofwel bediende ofwel ambtenaar ofwel gepensioneerd.

Andere beroepen die in de enquête voorkwamen waren:

- Politieambtenaar
- Militair
- Professor
- Zelfstandig verzekeringsagent
- Technicus

Sociale samenhang en meldingsgedrag

In dit thema werd bevestigd hoelang de respondenten al in hun buurt woonden. Tevens werd bevestigd hoeveel vertrouwen de burgers tegenover andere burgers in de buurt hebben.

Tenslotte werd bevestigd in welke mate burgers van een BIN bereid waren een melding te doen aan de politie.

Binnen deze thema's zijn er meestal verschillende deelvragen.

Hoelang woont u al in deze buurt?	Minder dan 1 jaar	1 – 3 jaar	4 – 6 jaar	7 – 10 jaar	Meer dan 10 jaar
	0%	13%	13%	20%	53%

Hoe vaak heeft u de afgelopen vijf jaar een melding gedaan bij de politie van deze zone?	0 keer	1 keer	2 keer	≥3 keer	≥ 5 keer
	37%	18%	6%	3%	6%

	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Noch akkoord, noch niet	Eerder akkoord	Helemaal akkoord
--	-----------------------	--------------	-------------------------	----------------	------------------

			akkoord		
De mensen uit de buurt zijn bereid andere buurtbewoners te helpen.	0%	13%	11%	39%	37%
De meeste mensen uit de buurt proberen meestal behulpzaam te zijn.	0%	11%	13%	40%	35%
De meeste mensen uit de buurt zijn te vertrouwen.	3%	11%	16%	29%	37%

	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Noch akkoord, noch niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord
Ik ben <u>altijd</u> bereid om melding te doen aan de politie. Zowel voor grote als kleine misdrijven	0%	0%	9%	35%	55%
Ik ben bereid melding te doen aan de politie	35%	53%	0%	11%	0%

maar <u>enkel</u> voor grote misdrijven					
Ik ben bereid om melding te doen aan de politie <u>ook</u> als het mijn burens / onbekenden in de buurt treft.	0%	0%	17%	28%	55%

3/4 van de bevroegde buurtbewoners vindt dat mensen uit hun buurt bereid zijn andere mensen te helpen. 66 procent van de respondenten vertrouwt andere mensen in de buurt. Slechts 14 procent vertrouwt andere mensen in de buurt niet.

Meer dan 90 procent is altijd bereid om melding te doen bij de politie. Zowel bij grote als kleine misdrijven en een kleine 80 procent is bereid melding te doen aan de politie voor burens/onbekenden in de buurt.

Slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens

Dit thema handelt over hoe vaak een huishouden binnen een BIN slachtoffer is geworden van een misdrijf. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de periode voor en na de oprichting van een BIN. Vervolgens worden er deelvragen gesteld met betrekking tot onveiligheidsgevoelens voor en na de oprichting van een BIN.

	Zeer onveilig	Onveilig	Noch veilig, noch onveilig	Eerder veilig	Zeer veilig
Hoe veilig voelde u zich vóór de oprichting van een BIN?	16%	25%	33%	25%	0%
Hoe veilig voelt u zich sinds de oprichting van een BIN?	0%	13%	31%	39%	17%

--	--	--	--	--	--

	Geen enkele keer	1 à 2 keer	3 à 5 keer	6 à 10 keer	Meer dan 10 keer.
Slachtoffer geworden van een misdrijf vóór de oprichting van uw buurtinformatienetwerk? (sinds u hier woont)	35%	40%	13%	0%	9%
Slachtoffer geworden van een misdrijf na de oprichting van uw buurtinformatienetwerk?	68%	31%	0%	0%	0%

	Nooit	Zelden	Soms	Vaak	Heel vaak
U bepaalde plaatsen vóór de oprichting van een BIN vermeed en nu niet meer?	75%	12%	4%	4%	4%
U bepaalde plekken in uw buurt mijdt omdat u het niet veilig vindt?	71%	12%	12%	8%	0%
U vermijdt om open te doen voor onbekenden omdat u het niet veilig	4%	37%	21%	4%	4%

vindt?					
U als het donker is wel eens vermijdt om weg te gaan van huis?	33%	37%	21%	4%	4%
U vermijdt het openbaar vervoer te nemen?	71%	21%	0%	0%	8%

Bijna 90 procent van de bevroegde respondenten is minder dan 5 keer slachtoffer geworden vóór de oprichting van een buurtinformatienetwerk. Na de oprichting van een BIN is 68 procent van de bevroegde respondent geen enkele keer slachtoffer geworden van een misdrijf. 31 procent is 1 à 2 keer slachtoffer geworden na de oprichting van een BIN.

We zien dus dat er na de oprichting van een BIN minder huishoudens slachtoffer zijn geworden van een misdrijf.

Voor de oprichting van een BIN voelde ongeveer 40 procent zich onveilig. Ongeveer 30 procent voelde zich noch veilig noch onveilig en een 25 procent voelde zich eerder veilig.

Na de oprichting van een BIN voelde meer dan de helft van de bevroegde respondenten zich veilig in de buurt. Opnieuw voelde ongeveer 30 procent zich noch veilig noch onveilig en ongeveer 10 procent voelde zich onveilig na de oprichting van een BIN.

Ook hier zien we een daling van de onveiligheidsgevoelens na de oprichting van een BIN.

Werking en evaluatie BIN

In dit thema wordt de werking van een BIN geëvalueerd. Er wordt tevens geëvalueerd hoe de BIN's in het algemeen worden beleefd bij de burgers binnen een BIN. Telkens worden binnen dit thema meerdere deelvragen gesteld.

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Noch eens, noch oneens	Eerder eens	Helemaal eens
Ik ben voldoende op de hoogte hoe een BIN werkt	0%	4%	17%	33%	46%

Ik vind de werking van een BIN doeltreffend.	0%	4%	12%	25%	58%
Ik vind het communicatiemiddel geschikt. Het communicatieplan gebeurt door middel van het versturen van een SMS – bericht.	0%	0%	4%	41%	54%
Ik denk dat het communicatieplan wordt opgevolgd.	0%	0%	8%	50%	41%
De kwaliteit van de boodschappen vormt een meerwaarde voor mij.	0%	4%	8%	33%	54%
Ik denk dat de kwaliteit van de boodschappen een meerwaarde vormt voor de politiedienst.	0%	0%	4%	33%	62%

	Helemaal niet akkoord	Niet akkoord	Noch akkoord, noch niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord
De BIN heeft een invloed op het onveiligheidsgevoel.	4%	12%	12%	46%	25%
Ik heb de indruk dat					

het aantal woninginbraken gedaald is sinds de oprichting van een BIN.	0%	16%	37%	21%	25%
De oprichting van een BIN, verhoogt het veiligheidsgevoel.	0%	4%	12%	42%	42%
Ik heb de indruk dat de BIN een invloed heeft op andere misdrijven dan woninginbraak en diefstal.	4%	8%	12%	58%	21%
Ik voel mij meer gehecht aan deze buurt sinds de oprichting van een BIN.	8%	8%	37%	29%	21%
Het logo van de BIN schrikt mogelijke daders af en geeft de indruk dat er een waakzaamheid heerst over de buurt.	8%	0%	21%	50%	21%
Ik heb de indruk dat de BIN momenteel aan werking en steunkracht <u>verloren</u> heeft	12%	29%	50%	8%	0%
Ik heb de indruk dat de BIN momenteel aan werking en steunkracht <u>gewonnen</u>	4%	12%	54%	25%	8%

heeft.					
De BIN heeft een invloed op het onveiligheidsgevoel van niet – BIN leden in deze wijk.	8%	12%	46%	29%	8%

V6_11 Is (Zijn) dit (de) doel(en) bereikt met de oprichting van een BIN ?

87% Ja

4% Neen 1% Onbekend

Suggesties en opmerkingen:

-“Nood aan periodieke bijeenkomsten.”

- “ Regelmatiger feedback”

- “Informatie is soms via SMS onduidelijk. Men geeft soms aan dat er verdachte personen gesignaleerd zijn maar zetten er bv. de plaats niet bij. Dus de communicatie kan soms beter. Soms ook onnodige informatie en onnodige onrust als de melding gaat over iets dat niet in je buurt gebeurd is”

- “Na code rood: moet ook code groen volgen via sms met beperkte info, niet iedereen heeft een e-mail adres. In BIN hemelrijk zijn er 129 gsm - nummers maar slechts 58 e-mail adressen.

- “Een tijdje geleden had ik gebeld voor de signalisatie van een verdacht voertuig. Heb hierop de politie verwittigd en ze gingen mij op de hoogte houden.

Geen patrouille, geen sms van het BIN en ook geen reactie meer op mijn telefoon. Aan ALLES aandacht geven zou ik zo zeggen. Alles is voor verbetering vatbaar.”

- “Dit valt later te evalueren.”

- “Het charter van een BIN is te zwak.”

- “Slechts één SMS per familielid. Indien dit familielid op het werk is en de GSM niet bij de hand heeft en het ander familielid thuis is bij een “code rood” dan verliest het systeem zijn effect.”

“Er wordt soms te snel melding gemaakt van een verdachte situatie terwijl die helemaal niet verdacht is.”

Werking van een BIN

Ongeveer 80 procent van de bevroegde BIN-leden is voldoende op de hoogte van de werking van een BIN. Slechts 4 procent was eerder oneens met deze stelling.

84 procent van de bevroegde BIN-leden vindt de werking van een BIN doeltreffend. Opnieuw was

slechts 4 procent eerder oneens met deze stelling. 95 procent van de bevroegde BIN-leden vindt het systeem van het versturen van SMS-jes een goed communicatiemiddel. 91 procent van de bevroegde respondenten denkt dat het communicatieplan naar behoren wordt opgevolgd.

Bijna 90 procent van de respondenten vindt dat de kwaliteit van de boodschappen een meerwaarde vormt voor zichzelf. 4procent is hiermee niet akkoord.

95 procent van de respondenten vindt dat de kwaliteit van de boodschappen eerder een meerwaarde vormt voor de politiedienst.

Evaluatie van een BIN

70 procent van de respondenten vindt dat de BIN een invloed hebben op het onveiligheidsgevoel. 16 procent van de respondenten is met deze stelling niet akkoord.

Iets minder dan de helft van de respondenten heeft de indruk dat het aantal woninginbraken gedaald is. 16 procent vindt dat dit niet gedaald is en 37 procent blijft onverschillig.

84 procent van de respondenten vindt dat de oprichting van een BIN een verhoging van het veiligheidsgevoel teweegbrengt.

Bijna 80 procent van de respondenten heeft de indruk dat de BIN een invloed heeft op andere misdrijven dan woninginbraken en diefstal. 12 procent van de respondenten is hiermee niet akkoord.

De helft van de respondenten is sinds de oprichting van een BIN meer gehecht aan de buurt. 16 procent vindt dit niet en 37 procent blijft onverschillig.

71 procent van de respondenten gelooft in de werking van de BIN- borden.

41 procent van de respondenten is niet akkoord met de stelling dat de BIN aan steunkracht verloren heeft. 50 procent blijft onverschillig en 8 procent is akkoord met deze stelling.

20 procent van de respondenten is niet akkoord met de stelling dat de BIN zorgt voor daling van het onveiligheidsgevoel op niet – BIN-leden. 37 procent vindt van wel en 46 procent blijft onverschillig.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van wat de respondenten de belangrijkste redenen tot oprichting van een BIN vonden.

	Doorslaggevend om toe te treden tot een BIN
Voor meer sociale controle en veiligheid.	83%
Om de politie bij te treden met als doel snellere interventie.	83%
Initiatief gehoord van kennissen, vrienden, familie, ...	21%

Als preventie woninginbraken.	96%
Als preventie andere misdrijven.	75%
Als reactie tegen woninginbraken.	55%
Als reactie tegen andere misdrijven.	45%

87 procent van de respondenten vindt dat de doelen bereikt zijn met de oprichting van een BIN.

Er werd aan de respondenten (open—vraag) gevraagd of ze enige gebreken ondervonden in de werking van een BIN. Enkele stellingen worden weergegeven:

- “Dit valt later te evalueren.”
- “Het charter van een BIN is te zwak.”
- “Slechts één SMS per familielid. Indien dit familielid op het werk is en de GSM niet bij de hand heeft en het ander familielid thuis is bij een “code rood” dan verliest het systeem zijn effect.”
- “Er wordt soms te snel melding gemaakt van een verdachte situatie terwijl die helemaal niet verdacht is.”
- 12 procent antwoordde dat er geen gebreken waren in de werking van een BIN.
- 95 procent van de respondenten is bereid om de werking van de BIN voor andere feiten dan woninginbraak.

Samenwerking van de politie met de lokale bevolking, preventie en feedback

In dit thema wordt de samenwerking met de werking van de politie geëvalueerd. Hierbij wordt er voornamelijk verwezen in welke mate de burger op de hoogte is van technopreventief advies en in welke mate de BIN-leden de feedback van de gemandateerde politiebeambten beleven.

De politie levert goede resultaten op het vlak van buurtinformatienetwerken.	0%	4%	12%	42%	37%
De politie is in een aanneembaar					

tijdsinterval ter plaatse.	0%	8%	37%	29%	21%
Indien er melding wordt gedaan van een BIN-lid, wordt er gevolg aan gegeven.	0%	4%	8%	54%	29%
De politie is gemakkelijk te benaderen	0%	0%	17%	37%	42%
De politie biedt de burgers in deze buurt bescherming.	4%	0%	17%	46%	29%
De politie neemt je serieus.	0%	8%	29%	29%	29%
De politie heeft hier contact met de burgers uit de buurt.	12%	12%	33%	12%	25%
De politie reageert op de problemen hier in de buurt.	8%	0%	25%	50%	17%
De politie houdt rekening met de wensen van de samenleving.	4%	4%	37%	25%	25%
De politie werkt goed samen met de bewoners.	0%	4%	29%	37%	25%
De politie pakt de					

zaken hier in de buurt efficiënt aan.	4%	8%	29%	33%	21%
--	----	----	-----	-----	-----

De wijkinspecteur heeft als taak kennis te maken met elke burger van zijn wijk. Hij kan van de gelegenheid gebruik maken om eenvoudig diefstal preventieadvies te geven.

In welke mate heeft u de aanbevelingen opgevolgd?

Niet	Getwijfeld	Eenmalig	Jaarlijks	Enkele keren per jaar	Ik ben hiervan niet op de hoogte
0%	0%	34%	4%	0%	61%

Het is ook mogelijk dat u ook een uitgebreid preventieadvies kan krijgen.

Was u hiervan op de hoogte ?

Ik ben hiervan niet op de hoogte	Ik ben hiervan op de hoogte
52%	48%

Gelieve aan te geven in welke mate u de aanbevelingen heeft opgevolgd.

Niet	Getwijfeld	Eenmalig	Jaarlijks	Enkele keren per jaar
60%	0%	32%	4%	4%

	Niet	Getwijfeld	Eenmalig	Jaarlijks	Niet op de hoogte
Organisatorische maatregelen te treffen ?	28%	0%	28%	54%	0%

Bouwkundige maatregelen te treffen?	12%	0%	58%	29%	0%
Elektronische maatregelen te treffen?	58%	4%	29%	8%	0%
Een BIN op te richten?	46%	8%	33%	8%	0%
Toe te treden tot een BIN?	0%	4%	67%	25%	0%

Maandelijks krijgt u van de gemandateerde politiebeambte feedback via mail over het aantal BIN – meldingen in uw buurt.

Gelieve aan te geven hoe u deze feedback evalueert.

	Helemaal oneens	Eerder oneens	Noch eens, noch oneens	Eerder eens	Helemaal eens
Vindt u de informatie voldoende?	0%	0%	4%	46%	50%
Vindt u de informatie teveel?	54%	37%	0%	8%	0%
Wordt, in geval van een hoog aantal inbraken (ook poging), uw onveiligheidsgevoel verhoogd?	0%	8%	12%	54%	25%

Wordt, door de feedback, het vertrouwen in politie verhoogd?	0%	0%	12%	58%	29%
Vindt u de feedback nuttig?	0%	0%	8%	29%	62%

	Score 1-5	Score 6-10	onbekend
Wijkinspecteur met technopreventief advies.	31%	39%	29%
Wijkinspecteur met informatie over BIN.	19%	72%	9%
Informatie over BIN op de site van de politie van de zone.	17%	48%	34%
Informatie over inbraakpreventie op de site van de politiezone	22%	56%	22%
Info – avonden over BIN en inbraakpreventie georganiseerd door de politie.	8%	74%	17%
Informatie verkrijgbaar bij de gemeente	35%	26%	39%
Informatie over BIN van kennissen, vrienden, burens, ...	71%	8%	20%

Suggesties en opmerkingen:

Heeft u nog andere verwachtingen naar de politie toe i.v.m. deze feedback?

-“Feedback via SMS.”

- “Persoonsbeschrijvingen laten de wensen over. Politie moet meer inlichtingen vragen.”

-“Snellere interventie.”

- “Tendens/evolutie misdrijven andere BIN wijken Groot Aalst ....Signalement verdachte personen uit geschiedenis van andere BIN wijken van de nabije gemeenten. Preventie en risicoanalyse in feedback.”

-“Jaarlijks overzicht van de evolutie.”

- “Blijven feedback geven van zaken die gemeld geweest zijn en die nog niet opgelost zijn en de acties doorgeven die zullen ondernomen worden.”

-“Blauw op straat.”

V7_16 Heeft u nog algemene opmerkingen/ verwachtingen omtrent de buurtinformatienetwerken?

-“overlappingsen van verschillende BIN's kan zijn nut bewijzen”

- “Informatie per sms mag duidelijker.”

- “- Specifieke beroepen (Militairen, Brandweer, veiligheidsagenten, zorgverstreker, ...) van buurtbewoners binnen de BIN Netwerk, kunnen een toegevoegde waarde betekenen voor de bewoners en de Politie binnen de gemeenschap. Deze mensen kunnen een bijzonder schakel vormen tussen de bewoners en de Politie door hun respectievelijke vormingen en hoedanigheden. Het is dan wenselijk om deze mensen in kaart te brengen (ook nuttig voor de Politiediensten en Gemeente) en afzonderlijk bijeen te krijgen. “

61 procent van de bevroegde buurtbewoners was niet op de hoogte van het eenvoudig diefstal preventieadvies van de wijkinspecteur. 34 procent van de respondenten maakte eenmalig gebruik van dit advies en 4 procent jaarlijks.

52 procent van de respondenten was niet op de hoogte van een uitgebreid preventieadvies. 48 procent was dit wel. 32 procent van de respondenten maakte eenmalig gebruik van dit advies. 4 procent jaarlijks en 4 procent enkele keren per jaar.

Op vlak van organisatorische maatregelen trof 28 procent van de respondenten eenmalig maatregelen, 54 procent trof jaarlijks maatregelen. 28 procent ondernam geen organisatorische maatregelen.

58 procent van de respondenten nam eenmalig bouwkundige maatregelen en 29 procent jaarlijks.

58 procent van de respondenten ondernam nooit elektronische maatregelen. 28 procent ondernam eenmalig deze maatregelen.

Ongeveer 96 procent van de respondenten vindt de feedback van de gemandateerde politiebeambte voldoende. Bijna 80 procent vindt dat het onveiligheidsgevoel wordt verhoogd wanneer er feedback

wordt gedaan over het aantal woninginbraken (ook poging). 8 procent vindt van niet en 12 procent reageert onverschillig.

Bijna 90 procent van de respondenten heeft meer vertrouwen in de politie door deze feedback. 12 procent reageert onverschillig. Meer dan 90 procent vindt deze feedback nuttig.

31 procent kent zeer weinig tot weinig informatie over het technopreventief advies van de wijkinspecteur. Bijna 40 procent weet hier veel tot zeer veel over. Voor bijna 30 procent van de respondenten is dit onbekend.

Bijna 20 procent kent zeer weinig tot weinig informatie over de BIN van de wijkinspecteur. Meer dan 70 procent weet hier veel tot zeer veel over. Voor bijna 10 procent van de respondenten is dit onbekend.

17 procent kent zeer weinig tot weinig informatie over de BIN via de website van de politie. Bijna 50 procent weet hier veel tot zeer veel over. Voor meer dan 30 procent van de respondenten is dit onbekend.

22 procent kent zeer weinig tot weinig informatie over inbraakpreventie via de site van de politie. Bijna 60 procent weet hier veel tot zeer veel over. Voor 22 procent van de respondenten is dit onbekend.

8 procent kent zeer weinig tot weinig informatie over de gehouden infoavonden omtrent BIN en inbraakpreventie. Bijna 75 procent weet hier veel tot zeer veel over. Voor 17 procent van de respondenten is dit onbekend.

71 procent krijgt informatie van de BIN via vrienden/kennissen/buren. Bijna 8 procent krijgt hier veel tot zeer veel over. Voor 20 procent van de respondenten is dit onbekend via deze weg van informatie.

Conclusie

Sociale samenhang en meldingsgedrag

Er kan algemeen besloten worden dat het overgrote deel van de buurtbewoners in een BIN elkaar vertrouwen. Alsook kan er ook besloten worden dat het leeuwendeel van de buurtbewoners bereid is melding te doen bij de politie, zowel voor grote als kleine misdrijven.

Slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens

Opmerkelijk is dat na de oprichting van een BIN veel minder huishoudens slachtoffer zijn geworden van een misdrijf. Dit vertaalt zich in een groter veiligheidsgevoel bij de buurtbewoners na de oprichting van een BIN.

Werking en evaluatie BIN

Een overgrote meerderheid van de bevroegde bevolking is voldoende op de hoogte van de werking, vindt de werking doeltreffend en vindt het systeem van het versturen van SMS-jes een goed

communicatiemiddel. De meerderheid vindt dat de boodschappen die verstuurd worden zowel een meerwaarde vormen voor zichzelf als voor de politiedienst.

De werking van een BIN binnen deze zone kan aan de hand van deze cijfers zeker positief geëvalueerd worden.

Ongeveer de helft van de bevroegden heeft de indruk dat het aantal woninginbraken gedaald is. Deze tendens kan doorgetrokken worden naar andere misdrijven dan woninginbraak en diefstal, vermits bijna alle bevroegden de indruk heeft dat de criminaliteit in het algemeen gedaald is.

De oprichting van een BIN heeft niet alleen een daling van criminaliteit tot gevolg maar ook een opmerkelijke stijging van de sociale cohesie want meer dan de helft is nu meer gehecht aan de buurt.

Ook op te merken valt dat slechts een klein deel akkoord gaat met de stelling dat de BIN een positieve invloed heeft op het onveiligheidsgevoel van niet-BIN-leden. Hieruit kunnen we mogelijks afleiden dat de BIN-leden openstaan om niet-BIN-leden op te nemen in een BIN.

Voorts gaven de bevroegden sociale controle en veiligheid, snellere en efficiëntere interventie van de politie, preventie van zowel woninginbraken als andere misdrijven op als doorslaggevende redenen om toe te treden tot een BIN.

Samenwerking van de politie met de lokale bevolking, preventie en feedback

Het valt op dat een groot deel van de bevroegde bevolking niet op de hoogte was van het eenvoudig diefstalpreventie advies van de wijkinspecteur. Alsook is de helft van de bevroegde bevolking niet op de hoogte van het uitgebreid preventieadvies.

Toch dient op te merken worden dat een groot deel toch gebruik heeft gemaakt van zowel het eenvoudig als het uitgebreid diefstalpreventieadvies en zijn gedrag en woning naar de uitslag van dit advies aanpast.

Hoewel bijna iedereen de feedback van de gemandateerde politiebeambte nuttig vindt en hierdoor meer verkrijgen krijgt in de politie, wordt het onveiligheidsgevoel toch verhoogd wanneer deze feedback een hoog aantal woninginbraken weergeeft.

Er valt te zien dat de informatie omtrent de BIN en inbraakpreventie goed verspreid wordt vermits de meesten op de hoogte zijn van informatie aangebracht door de wijkinspecteur en de website van de politie.

Deel IV: Algemeen besluit

In dit deel zal ik trachten een antwoord te geven op de gestelde onderzoeksvragen. Hierna zal ik aanbevelingen geven ter verbetering van de BIN.

In het eerste deel werd een algemeen kader geschetst van de buurtinformatienetwerken. De buurtinformatienetwerken zijn gestructureerde samenwerkingsverbanden tussen burgers, onder leiding van een coördinator en de lokale politie. Wanneer iemand iets verdachts of een misdrijf opmerkt in de buurt wordt de politie verwittigd. De politie stuurt op zijn beurt onmiddellijk een SMS-je naar de aangesloten leden van de BIN. Zo kunnen de bewoners direct een aantal maatregelen nemen. In een volgende fase wordt via e-mail feedback gestuurd over het gebeuren. Ook worden in deze feedback regelmatig preventietips meegedeeld.

De voornaamste doelstellingen van een BIN zijn het verminderen van het onveiligheidsgevoel, het verhogen van meldingsgedrag bij de bevolking en informatie – uitwisseling tussen de lokale politie en de BIN-leden.

Het initiatief van de BIN is gebaseerd op de Neighbourhood Watch in Groot – Brittannië. Naar aanleiding van de onveiligheidsgevoelens gecreeërd door een plaag van winkeldiefstal in Zuid-West-Vlaanderen ontstonden als reactie de burgerwachten. Deze initiatieven werden verboden en als alternatief werd het buurtinformatienetwerk aangereikt.

De voornaamste actoren binnen de werking van een BIN zijn de politie, de bevolking en de gemeente. Een buurtinformatienetwerk wordt opgericht op initiatief van de bevolking. De politie zorgt voor de coördinatie en de overheid zorgt voor financiële en materiële steun.

Het tweede deel wordt een kort overzicht gegeven van maatregelen ter preventie van woninginbraak. Belangrijk te vermelden is dat door de oprichting van een BIN niet plots te woninginbraken zullen verdwijnen. Het is belangrijk de burger erop te wijzen dat hijzelf maatregelen zal hoeven te nemen die hem door de wijkinspecteurs of de politiedienst worden aanbevolen. Dit kan gaan om organisatorische, bouwkundige en/ of elektronische maatregelen.

In hoofdstuk 1 van het derde deel heb ik een overzicht gegeven van de criminaliteitscijfers van de politiezone waar ik stage heb gelopen. Ik kwam tot het besluit dat de meeste buurtinformatienetwerken opgericht werden als reactie op de vele woninginbraken. De woninginbraken zijn welliswaar gedaald in deze buurten, doch niet spectaculair. Het betreft hier het objectief veiligheidsgevoel, dus de geregistreerde criminaliteitgegevens.

In het 2° hoofdstuk heb ik een onderzoek gevoerd naar de werking en evaluatie van de buurtinformatienetwerken binnen deze politiezone en de impact op het onveiligheidsgevoel van de buurt. Dit deed ik aan de hand van een enquête die ik afnam bij de BIN-leden. Uit deze bevragingen blijkt dat het subjectief veiligheidsgevoel gestegen is met de oprichting en de werking van een BIN.

Mijn onderzoek besloeg ook andere thema's zoals preventie en in welke mate de burgers betrokken worden bij deze preventiegedachte. De burger heeft altijd de mogelijkheid om een eenvoudig diefstalpreventieadvies te vragen aan de wijkinspecteur. Het merendeel van de bevroegden waren hiervan op de hoogte. Tevens worden er ook regelmatig infoavonden gegeven omtrent inbraakpreventie en de buurtinformatienetwerk als preventiemiddel tegen woninginbraak.

Uit mijn onderzoek bleek dat de opgerichte BIN's beantwoorden aan hun doel en succesvol zijn. Dit is te bemerken doordat er nieuwe aanvragen zijn ter oprichting van een BIN in andere buurten van de zone. De reden van succes is te danken aan zowel de steunkracht van de politie als een sterkere sociale cohesie.

Aanbevelingen

Een eerste aanbeveling die ik kan geven is het feit dat de politie voornamelijk de stuwende kracht moet zijn anders komen de BIN's in slaapstand terecht. Vaak worden BIN's opgericht naar aanleiding van reeks inbraken. Bij het begin van een BIN is het enthousiasme van de burgers zeer groot, maar verzwakt naarmate de inbreuken minder frequent voorkomen. Hierom moet de politie de BIN-leden continue bewust blijven maken van het risico slachtoffer te worden van woninginbraak. Alsook belangrijk de burgers te responsabiliseren ongeacht de sociaal-economische toestand. Er moet ook aandacht besteed worden aan bevolkingsgroepen met ongelijke mogelijkheden om een sociale basis te vormen voor collectieve acties zoals de BIN. Deze sociaal-economisch achtergestelde buurten moeten extra gestimuleerd worden omdat daar het meeste nood is aan een verhoging van het onveiligheidsgevoel.⁸⁰

BIN-leden op hun beurt zijn bezorgd om hun veiligheid en leefbaarheid in de buurt. Hierom is het ook belangrijk om regelmatig feedbackrapporten te versturen die voldoende gestructureerd, duidelijk en gedetailleerd zijn.

Een volgende aanbeveling die ik wil geven is dat BIN's niet enkel opgericht mogen worden als reactie op een inbrakenplaag maar dat men BIN's moet kunnen oprichten vanuit een preventief standpunt. Wanneer een BIN ontstaat uit een lokale of beroepsvereniging, is de kans op een succesvol BIN het grootst. Een doel van de oprichting van een BIN is bij te dragen tot een sterkere sociale cohesie.⁸¹

---

⁸⁰ DEGRAEUWE, T., "Iedereen flik?", in *Tiens Tiens*, Gent, 2008, (16), p.14-15.

⁸¹ VANHELLEPUTTE, D., "Buurtinformatienetwerken als wapen in de strijd tegen woninginbraken", in *Diefstal in woningen. Bijdragen voor een geïntegreerde beheersing vanuit beleid, praktijk en wetenschap*, CHRISTIAENSEN, S., DORMAELS, A., VAN DAELE, S., Antwerpen, Maklu, 2012, 190.

Verder kan ik aanbevelen dat evaluatie van de BIN's veel grondiger en regelmatig moet gebeuren. Dit is noodzakelijk want het is de enige manier om na te gaan of de doelstellingen bereikt worden. Dit wordt in de miniseriële omzendbrief betreffende de buurtinformatienetwerk ook benadrukt. Door verder onderzoek en evaluatie kan er een beeld gevormd worden van wat er leeft en speelt op het terrein met betrekking tot de buurtinformatienetwerken.

Zoals vooropgesteld was mijn onderzoeksvraag de volgende: "In welke mate zijn de buurtinformatienetwerken succesvol in het streven naar meer veiligheid?"

Uit dit onderzoek is gebleken dat de buurtinformatienetwerken wel degelijk een bijdrage leveren aan een groter veiligheidsgevoel. Mijn inziens zorgt de oprichting van een buurtinformatienetwerk voor een sterkere sociale cohesie en een grotere waak-en alertheid bij de buurtbewoners. Dit vertaalt zich in een verbetering in de leefbaarheid en veiligheid van de omgeving. Dit is te zien in de resultaten van mijn enquête, er is wel degelijk een vermindering van de criminaliteit na de oprichting van een buurtinformatienetwerk.

Het is evenwel belangrijk op te merken dat er steun moet zijn en moet blijven indien dit succesvol wil blijven aangezien er een tendens is tot afzwakking wanneer er een te groot veiligheidsgevoel bestaat. Dit zou leiden tot een nonchalante houding van de buurtbewoners.

Een groot voordeel aan de buurtinformatiewerken is dat er sneller verdachte activiteiten kunnen gemeld worden aan de politie. Hierdoor wordt de afstand tussen politie en burger verkleind en dit heeft een drempelverlagend effect.

Bibliografie

- X., “Politie is koele minnaar van buurtinformatienetwerken”, in *Private veiligheid*, 2007, 7.
- POUSEELE, B “Buurtinformatienetwerken: samen zorgen voor veiligheid!”, in *Handboek Politiediensten*, Antwerpen, Kuwer, 2002, afl. 63, 1–33.
- LEFEVERE, A. en ROSSEEL, P., “Met de deur in huis. Grensoverschrijvende criminaliteit in Zuid-West-Vlaanderen”, in *Politeia*, 1996, nr.3, p.17-18
- VAN CROMBRUGGE, V., “Buurtinformatienetwerken” in *Update in de criminologie. Het strafrechtstelsel in de Laatmoderniteit*, BALTHAZAR, T., e.a., (eds.), Mechelen, Kluwer, 2004.
- DERYCKERE, L. en POUSEELE, B., “Buurtinformatienetwerken. De burger en politiediensten als partner bij de aanpak van de criminaliteit en het onveiligheidsgevoel”, Poperinge, onuitg., 1998.
- DEGRAEUWE, T., “Faalt de politie? Burgermobilisatie en initiatieven inzake de veiligheid” in *Voor verder onderzoek. Essays over de politie en haar rol in onze samenleving*, DUHAUT, G., PONSAERS, P., PYL, G. en VAN DE SOMPEL, R., (eds.), Brussel, Politeia, 2002.
- Projectteam BPZ-K, “Handleiding voor het opstarten van een buurtinformatienetwerk.”, Ieper, onuitg., 1995.
- Ministeriële omzendbrief van 13 oktober 1995 betreffende de burgerwachtinitiatieven, B.S., 14 november 1995.
- Ministeriële omzendbrief I/VSPP/8 van 9 april 1998 betreffende georganiseerde reacties van niet-politiemensen tegen onveiligheidsgevoelens.
- Ministeriële omzendbrief I/VSPP/16 van 10 april 2001 betreffende de buurtinformatienetwerken, B.S., 2 juli 2001.
- PONSAERS, P. en MULKERS, J., “Politieonderzoekstechnieken. Een praktijkoverzicht”, Antwerpen- Apeldoorn, Maklu, 2001.
- VAN DER MINNE – FRANK, T., “Van burgerwacht naar buurtwacht”, in *Justitiële verkenningen*, 1985, nr. 6 (5).
- Ministeriële omzendbrief van 7 december 2010 betreffende buurtinformatienetwerken
- BENNETT, T., “Neighbourhood Watch in England and Wales” in *Politie en beweging*, ELIAERTS, C., ENHUS, E. en SENDEN, R., (eds.), Antwerpen, Kluwer, 1990.

- BENNETT, T., FARRINGTON, D. en HOLLOWAY, K., “Does Neighborhood Watch reduce crime” in *Crime Prevention Research Review*, 2008, nr. 3, (1).

- GAROFALO, J. en MCLEOD, M., “The structure and operations of Neighborhood Watch programs in the United States”, in *Crime & Delinquency*, 1989.

- BENNETT, T., “Evaluating Neighbourhood Watch”, Aldershot, Gower, 1990.

- DONNISON, B., SCOLA, J. en THOMAS, P., “Neighbourhood Watch: policing the people”, London, Libertarian Research and Education Trust, 1986.

- X., “Take a lesson from nature and look out for each other. Members guide”, New Scotland Yard, London, Metropolitan Police Service, 1999.

- VANHELLEPUTTE, D.,”Buurtinformatienetwerken als wapen in de strijd tegen woninginbraken”, in *Diefstal in woningen. Bijdragen voor een geïntegreerde beheersing vanuit beleid, praktijk en wetenschap*, CHRISTIAENSEN, S., DORMAELS, A., VAN DAELE, S., Antwerpen, Maklu, 201.

- VANDE WALLE, G., “*Criminaliteit en publieke ruimte*”, Gent, 2006-2007.

- NEWMAN, G., CLARKE, R.V. en SHOHAM, G., “*Rational choice and situational crime prevention*”, Aldershot, Ashgate, Dartmouth, 1997.

- VERWEE, I., PONSAERS, P., “ENHUS, E., Inbreken is mijn vak. Textuur en praktijk van woninginbraak”, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2007.

- DE RAEDT, E.,”Woningbraken: meer en meer dichterbij de deur”, in *Private veiligheid – sécurité privée*, 2012, (07), nr. 53.

- DE WIT, J.,”Waarom zijn de beelden van beveiligingscamera’s slecht?” in *Private veiligheid – sécurité privée*, 2011, (09), nr.50.

- KLINCKHAMERS, P., “Veiligheidsmonitor 2009. Analyse van de enquête voor de provincie Oost-Vlaanderen”, Federale politie – directie van de operationele politievorming.

- PONSAERS, P., “Reading about “community (oriented) policing” and police models”, in *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 2001, nr.4 (24).

- FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDS ZAKEN, omzendbrief betreffende Community Policing, definitie van de Belgische interpretatie van toepassing op de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, Omzendbrief CP 1 van 27 mei 2003.

- VAN DEN BROECK, T. en ELIAERTS, C., “Community policing: une base destinée à la police de proximité dans notre pays?”, in *Politeia*, 1995, nr.9.

- VANDE SOMPEL, R., PONSAERS, P., VANDEVENNE, Y., en VANBRANTEGHEM, J.M., “De pijlers van de gemeenschapsgerichte politiezorg in België”, Brussel, Ministerie van Binnenlandse Zaken, Programma Community Policing, 2003.

- Van Branteghem, J.M., Van De Sompel, R. & Ponsaers, P., “De pijlers van een gemeenschapsgerichte politiezorg in België”, in *Naar een excellente politiezorg*, Bruggeman, W., Van Branteghem, J.M. en Van Nuffel, D., Brussel, Politeia, 2007.

- DEGRAEUWE, T., “Iedereen flik?”, in *Tiens Tiens*, Gent, 2008, (16).

- X., (2009), “Burgers helpen politie al vijftien jaar lang”, [http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=LU2JHRMJ\[10/04/2014\]](http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=LU2JHRMJ[10/04/2014])

- X., (2014), “Al 574 Vlaamse buurten houden zelf oogje in het zeil”, <http://www.hln.be/hln/nl/922/Nieuws/article/detail/1794814/2014/02/17/Al-574-Vlaamse-buurten-houden-zelf-oogje-in-het-zeil.dhtml> [23/04/2014]

- X., (2014), “Diefstalpreventie”, <http://www.lokalepolitie.be/5429/diefstalpreventie.html> [05/05/2014]

- X., (2014), “Private veiligheid door inbraak preventie”, <http://www.notion-technologies.com/diensten/early-market/private-veiligheid-door-inbraak-preventie/> [31/05/2014]

Bijlagen

Aantal woninginbraken in verhouding tot de BIN (2010 – 2014)

